

همشهری

درباره پاسخ سخت به عاملان انفجار تروریستی کرمان مطالبه انتقام چگونه است؟ صحنه در دست سربازان راه سلیمانی است و انتقام نهایی را می گیریم

صفحه های ۴ و ۵

«داعش» مسئولیت حمله تروریستی کرمان را بر عهده گرفت

پای مزدوران غرب در میان است

عوامل انتحاری داعش که بودند؟

صفحه ۲

کاهش ترافیک و صرفه جویی در وقت
با اصلاح ۹۸ تقاطع غیر همسطح

مسیر تهرانی ها کوتاه شد

ضمیمه شهرنگار

گفت و گو با کاوه خداشناس
بازیگر سریال مستوران
در کوچه و خیابان
لطفعلی
صدایم می زنند

صفحه ۶

خبر آخر

۱۱ هزار نفر تأیید صلاحیت شدند

به ازای هر کس انتخابات مجلس ۳۸ نفر می توانند رقابت کنند. هادی طحان نظیف سخنگوی شورای نگهبان گفت: از ۲۱ هزار نفری که برای انتخابات مجلس ثبت نام کرده اند بیش از ۱۱ هزار نفر توسط هیات نظارت تأیید صلاحیت شده اند. این رقم ۲ برابر تأیید صلاحیت شده های دوره قبلی مجلس است.

۶۰ درصد حجم سدهای مهم کشور خالی است

وضعیت نامطلوب بارش هادر پاییز امسال و تداوم آن در روزهای نخست فصل زمستان سبب کاهش شدید حجم آب ۱۲ سد مهم و بزرگ کشور شده به طوری که ۶۰ درصد حجم کلی سدها خالی است. هر میزان برداشت از آب سدها به دلیل کاهش حجم بیشتر شود، تأمین آب به سمت ایخوان ها و سفره های زیرزمینی خواهد رفت و این امر بر تشدید فرونشست ها و کاهش آب سفره های زیرزمینی خواهد انجامید.

آماده باش برای ورزش بادشید در تهران

مدیر کل مدیریت بحران استان تهران از صدور هشدار ناپایداری جوی و ورزش باد شدید توسط سازمان هواشناسی خبر داد و گفت: با ابلاغ اخطار به واحدهای هشدار سریع، مدیریت بحران در حالت آماده باش کامل قرار گرفته است. حامد یزدی مهر گفت: هشدار ناپایداری جوی و ورزش باد شدید از عصر جمعه تا صبح یکشنبه هفته آینده ادامه خواهد داشت.

سرقت ۱٫۵ کیلومتر کابل برق از ورزشگاه آزادی!

۱٫۵ کیلومتر از کابل برق مجموعه ورزشی آزادی به سرقت رفت. حوالی صبح دیروز برخی مسئولان و ورزشکاران که به ضلع شرقی مجموعه ورزشی آزادی رفته بودند متوجه قطعی برق سالن شدند. بعد از پیگیری موضوع مشخص شد ۱٫۵ کیلومتر از کابل های برق این بخش از مجموعه به سرقت رفته است.

گل محمدی رفتنی شد

سر مربی پرسپولیس روز یکشنبه آینده به صورت رسمی از این تیم جدا خواهد شد. رضا درویش مدیرعامل پرسپولیس دیروز با مدیر برنامه های گل محمدی صحبت کرد. در این گفت و گو مدیر برنامه های سر مربی پرسپولیس اعلام کرد که روز یکشنبه در دفتر باشگاه حضور پیدا می کند تا کارهای نهایی جدایی یحیی را انجام دهد.

نگاه

سیدعلی سیدان؛ روزنامه نگار

درباره افسانه «بازدارندگی»

دوستانی که مطالبه عمل متقابل را به منظور «بازدارندگی» طرح می کنند، چند خطا مرتکب می شوند.

۱ انگاره «انفعال» و «ضعف» را تثبیت می کنند که این دقیقاً در جهت خواست دشمن است. ببینید چطور کلیپ های دوستان خودی سر از رسانه های بیگانه در می آورد.

۲ نزاع واقعی و اساسی ما در منطقه با اسرائیل و آمریکا را می پوشانند و جنگ را به عملیات تاکتیکی کوتاه مدت تقلیل می دهند و نیروی روانی مردم را برای یک عملیات کوچک تخلیه می کنند. آیا واضح نیست که جمهوری اسلامی با حضور در منطقه تا بیخ گوش اسرائیل و آمریکا، عرصه را بر آنها تنگ کرده و ترورها و تحرکات دشمن، پاسخ انفعالی او به ماست؟

۳ این دوستان حواسشان نیست که اگر یک عملیات نقطه زن هم بکنیم و روی آن مانور رسانه ای هم بدهیم تا دل حزب اللهی ها مثل خنک شود و به قول خودشان افکار عمومی بازسازی شود، اگر دشمن متقابلاً پاسخ سخت تر بدهد، همه آن وعده های بازدارندگی دود می شود و به هوا می رود و انگاره ترسوهی واداده تثبیت می شود که باید عملی نکنیم که تنش درست کند!

۴ توجه ندارند که مگر ممکن است که شما یک عملیات بکنید و بازدارندگی ایجاد کنید و دشمن بترسد و دیگر حرکت نکند و شما در یک مسیر هموار مدام نیروهای مقاومت منطقه را تجهیز کنید و او هم بنشیند و شما را تماشا کند؟ مگر اسرائیل ابله است که پاسخ مقطعی شما را ببیند و بترسد و جرأت نکند دیگر مستقیماً به شما ضربه بزند و آن تهاجم اساسی تر شما به خودش را نایافته بگیرد؟!

۵ منطق بازدارندگی، منطق جنگ نرمال ۲ کشور معمولی در جهان است. جنگ ایران با آمریکا و اسرائیل، جنگی اساسی و تاریخی است. نحوه آرایش ایران هم متناسب با همین معنا از جنگ است. هدف میان مدت این جنگ هم اخراج آمریکا و سنگ نهبانش از منطقه است. نمی توان با منطق «بازدارندگی» عمل ایران را توضیح داد یا عملی را تجویز کرد.

۶ دو گانه «تردن برای جلوگیری از وقوع جنگ» و «تردن برای بازدارندگی از جنگ» هر دو باطل است چون پیش فرضش نندیدن جنگ جاری یا به تعویق انداختن آن است.

۷ اینکه ما باید حرکت رسمی تلافی جویانه و نقطه زن داشته باشیم یا نه، حرفی است که می توان درباره اش بحث کرد اما این بحث باید درون منطق جنگ اساسی جمهوری اسلامی طرح شود، نه با ادبیات تخصصی و نرمالیز شده «بازدارندگی» که نه حاصلی جز تخلیه انرژی ها و سرخوردگی ندارد.

داده نما

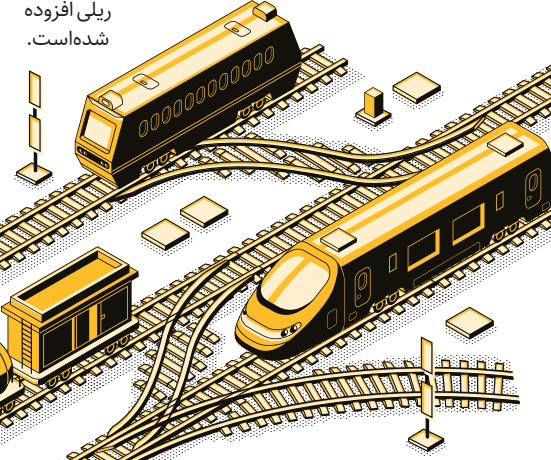
مریم باقر پور؛ روزنامه نگار

محمد رضا محمدی تاش؛ گرافیکست

افزایش ۴۰۷ کیلومتری خطوط ریلی کشور

متوسط ساخت مسیرهای ریلی کشور از ۱۹۹ کیلومتر در سال به ۲ برابر می رسد. بر اساس اعلام معاونت راه و شهرسازی کشور تا پایان سال نیز دولت، خط ریلی رشت به کاسپین و اردبیل به میانه را افتتاح خواهد کرد.

وضعیت فعلی و آینده پروژه های خطوط ریلی کشور

سهام حمل و نقل ریلی در کشور

اتصال کردستان به شبکه ریلی، دومین پروژه اولویت دار دولت سیزدهم است که بخشی از گریددور ریلی مرکز به غرب کشور است این مسیر ریلی به مرز باشماق در آینده متصل خواهد شد.

یادداشت

شیخ علی مهدیان؛ استاد حوزه و دانشگاه

انتقام انتقام

نام شیعه گره خورده به مفهومی به نام انتقام. انتقام برای کسی مطرح است که خود را متصل به گذشته می بیند. شیعه همواره خود را در اتصال نسبت به جبهه تاریخی حق می بیند. جبهه ای که در آن خدا هم حاضر است، وقتی می گوید: «لَنْتَمَّ الْأَعْلُونَ وَاللَّهِ مَعَكُمْ». به قول علامه طباطبایی این معیت در این ایه معنایش هم جبهه ای است، این غیر از «هو معکم اینما کنتم» است که معیت نسبت به همه مخلوقات است. او در جبهه شما است و سنت او مدد به این جبهه است به گونه ای که گام به تاریخ که پیش می رود، انتقام از دشمن گرفته می شود، «فَأَنْتَقِمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ».

وقتی انتقام اینگونه دیده شد، جرأت پیدا می شود، جسارت پیدا می شود اما به همان اندازه نیز تلاش خواهی کرد خدا را بفهمی تا خود را محل ظهور انتقام الهی قرار دهی. جسارت و شجاعت بدون فهم طرح تاریخی ولی خدا، تو را از مدار انتقام خارج می کند، عزت بدون حکمت بدون مصلحت، تخلیل عزت است نه عزت خواهی حقیقی. انتقام برای شیعه یک «دل خنک کردن» نیست بلکه یک فعالیت پر از عقلانیت برای نصرت است. آن را عاطفی و احساسی قلمداد نباید کرد انتقام ناظر به طرح امام و اراده و طرح دشمن است. باید بدانیم امام در هر زمان چه طرح کلانی را پیش می برد که مدد کنی او را و الا در مدار انتقام نخواهی بود.

انتقام برای شیعه گره خورده به داستان ظهور، او که ظهور می کند فریاد انتقام سر می دهد فریاد یائساران الحسین (ع) و «طالب بدم المقتول بگریلا». در کافی شریف می خوانیم بعد از شهادت امام حسین (ع) خدا سایه قائم را در اقی به ملائکه نشان داد و این یعنی چه؟ این شیعه را گره می زند به مفاهیم بسیاری که درس مهم ظهور برای او بناسبت به از مغفان آورد. اولین اش چیست؟ رشد مردم.

کسی که رشد مردم را ملاحظه نمی کند، قهیمی از انتقام هم ندارد. باید مردم همراه باشند. رشد مردم چگونه است؟ با قیام لله، تنها موعظه الهی که همه موعظه ها در آن جمع است. قیام لله همان انقلاب است. نتیجه این رشد معرفت امام است که در روایات ما وظیفه منتظران است. این رشد منشا قدرت است که در روایات ما نبود آن یکی از فلسفه های غیبت بیان شده. همه سنت تمحیص یعنی امتحان برای رشد و خالص سازی انسان ها برای کمک به چنین واقعه ای است، رشدی که اولاد درون جان انسان ها رخ می دهد و انسان عوض می شود، حالا چشم او گام به گام بینا و بیناتر می شود؛ «فیصبرک الیوم جدید».

آری، از خاک بیرون کشیدن فلانی و فلاتی در واقع از بین بردن آن هویت و اراده است در عالم. معنای لعن هم همین است؛ نابودی آن هویت. و لعن بناسبت در زندگی مان جاری شود و سبک حیات ما باشد. این گونه زندگی ما پر از تبری خواهد شد. انتقام ما را در یک حرکت و سلوک از جنس انقلاب و قیام قرار می دهد. آنکه جلوی حرکت مردم را می گیرد با دلسرد کردن مردم، در فکر انتقام نیست. او از مدار انتقام خارج است. پس واژه انتقام برای شیعه هویت ساز است، رشد دهنده است. عقلانیت افزاست. بصیرت بخش است. اگر این را در باور قبول می کنیم با انقلاب ایران در «دوران انتقام» هستیم. خیلی ها متوجه نیستند که اصلاً انقلاب ایران و مقاومتش و توسعه و فراگیری اش «مانه انتقام» را ساخته است. شکست همیشه جهانی آمریکای مستکبر یک ظهور آن، پیروزی اراده مردم با شکست پهلوی و در دفاع مقدس ۸ ساله و بر تحریم های اقتصادی روزهای دیگرش بود، حماسه ۳۳ روزه بروز دیگرش بود، نفوق یمن بر عربستان چهره دیگرش بود، نابودی داعش چهره دیگرش، جنگ تاریخ ساز غزه نیز چهره امروز آن است. انسان دیگری ظهور کرده در مستوایی برتر از حیث صبر و قدرت و حماسه. اینگونه شیطان در کنج افتاده و قدم به قدم در ادامه ۲ در صفحه ۲

حالا روشاوند است. تازه البته در طلیعه دوران انتقامی باش

تاصح دولتش بدمد. این انقلاب ایران است که اصلاً «دوران» انتقام را ساخته، برخی چطور به خود اجازه می دهند این حقیقت مشعشع را منتهم به انفعال کنند؟

6 260641 200359 >

6 260641 200014 >

خبرنگارکشی در غزه

کشتار خبرنگاران در غزه، وحشت اسرائیل از اطلاع‌رسانی درباره جنایت‌هایش را بر ملا کرد

گزارش	رضا عمویی
	روزنامه‌نگار

هم‌زمان با ادامه جنگ در غزه، دفتر رسانه‌های رسمی فلسطین در این باره‌که اعلام کرد که تعداد خبرنگاران به شهادت رسیده توسط رژیم صهیونیستی از زمان آغاز جنگ به ۱۰۶ نفر رسیده است. این آمار بدان معناست که از زمان آغاز تهاجم اسرائیل علیه نوار غزه طی کمتر از ۳ ماه گذشته، هر روز بیش از یک خبرنگار به شهادت رسیده است. عملیات نظامی بی‌امان رژیم اسرائیل علیه ساکنان نوار غزه تاکنون جان بیش از ۲۱ هزار و ۵۰۰ نفر را گرفته است و بیش از ۵۵ هزار نفر را هم مجروح کرده است. مساجد، کلیساها، ساختمان‌های مسکونی، آمبولانس‌ها و بیمارستان‌ها از بمباران صهیونیست‌ها در امان نیستند و خبرنگاران نیز در کنار کادر پزشکی و سایر شهروندان در فهرست بلندبالای جنایت‌های جنگی اسرائیل در جنگ غزه قرار دارند.

خبرنگارکشی در غزه به روایت آمار			
۱۰۶ شهید	آمار تجمیعی تلفات خبرنگاران در غزه تا هشتادو پنجمین روز جنگ	۱۰۰۰ خبرنگار	آمار فعالان خبرنگاری در غزه پیش از جنگ
۱۰ درصد	تعداد تلفات خبرنگاران در هر روز در جنگ غزه	۱ خبرنگار	تعداد تلفات خبرنگاران در جنگ غزه

سایر اقدامات علیه خبرنگاران در غزه

	
تهدید	شکنجه
	
مجروح کردن	بازداشت
	
ریایش	بازداشت

عملیات طوفان الاقصی ۳۰ هزار بیمار روانی روی دست اسرائیل می‌گذارد

عملیات طوفان الاقصی دست‌کم ۳۰۰ هزار بیمار روانی روی دست رژیم‌صهیونیستی خواهد گذاشت. گروهی از مدیران بیمارستان‌های روانی به‌دلیل خاومت سلامت روانی ساکنان سرزمین‌های اشغالی در نامه‌ای به دولت، خواستار اعلام وضعیت اضطراری شدند. / شبکه کان

خبرهایی که نمی‌بینید

← **شکنجه با کرسنگی؛ طرح جدید صهیونیست‌ها علیه اسرای فلسطینی**

وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی دستور داده که با کرسنه‌نگه‌داشتن اسرای فلسطینی، آنها را به‌خاطر مخالفت با این رژیم شکنجه کنند. ایتمار بن گوپر به کتی پری، رئیس سازمان زندان‌های این رژیم دستور داد غذای اسرای فلسطینی را کاهش دهد. / دیدیوت آحرانوت

خبر نگاران در غزه فقط شهید نمی شوند

۱ آنچه در جنایت‌های جنگی غزه علیه خبرنگاران روی می‌دهد، فقط به شهادت رساندن آنها نیست. گزارش‌های مستندی در دست است که نشان می‌دهد تعداد قابل توجهی از خبرنگاران شاغل در غزه در جریان هجوم زمینی ارتش اسررائیل، مفقود، بازداشت، زخمی یا تهدید به مرگ و شکنجه شده‌اند. در گزارش کمیته حفاظت از خبرنگاران گفته شده تا ۲۳ دسامبر یعنی یک هفته پیش، حداقل از سرنوشت ۲ خبرنگار فلسطینی در جریان جنگ غزه خبری در دست نیست. همچنین بازداشت حداقل ۲۰ روزنامه‌نگار و خبرنگار از زمان جنگ تا یک هفته پیش از سوی ارتش رژیم صهیونیستی تأیید شده است. در این میان گزارش‌های تأییدشده‌ای نیز از کمیته حفاظت از خبرنگاران در دست است که نشان می‌دهد خانواده برخی از خبرنگاران از سوی نظامیان صهیونیستی تهدید شده‌اند. «فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران»، اعلام کرده است که برخی از روزنامه‌نگاران فلسطینی تماس‌های تهدیدآمیزی از سوی ارتش اسرائیل دریافت کرده‌اند و در این تماس‌ها به خبرنگاران هشدار داده‌اند که قرار است در روزهای آینده مورد هدف قرار گیرند یا خانواده‌هایشان هدف قرار خواهند گرفت.

تلاش برای جلوگیری از فعالیت خبری در غزه

۲ در عین حال گزارش‌های تأیید شده از جمله از سوی تلویزیون الجزیره حکایت از آن دارد که ارتش رژیم صهیونیستی به‌صورت نظام‌مند و برنامه‌ریزی شده تلاش دارد تا در طول جنگ غزه فعالیت‌های خبررسانی و اطلاع‌رسانی در میدان جنگ ناگزیر به کوچ اجباری به دیگر مناطق شده‌اند.

شلیک عمدی به خبرنگاران

۳ گزارش‌های مستند و تأیید شده‌ای نیز وجود دارند که نشان می‌دهند نظامیان صهیونیست به عمد، خبرنگاران را هدف قرار می‌دهند. به گفته روزنامه‌نگاران فلسطینی، ارتش اسرائیل عمدا خبرنگاران و روزنامه‌نگاران را هدف قرار می‌دهد تا روایت‌های جنگ غزه را خاموش کند. در بین ۰۶-۱۰ خبرنگار شهید شده در غزه، نام حداقل ۱۷ خبرنگار حرفه‌ای به چشم می‌خورد که با رسانه‌های مطرح بین‌المللی مانند روتترز،

تس از پوشیدن حلیقه خبر نگاری

۴ شلیک عمدی ارتش رژیم صهیونیستی به کسانی که حلیقه و پوشش ویژه خبرنگاری به تن دارند، برای بسیاری از خبرنگاران ثابت شده و این مسئله حتی باعث شده برخی خبرنگاران با پوشیدن حلیقه خبرنگاری احساس نامنی بیشتری داشته باشند. پلستیا العقاد، روزنامه‌نگار ۲۲ساله مستقل فلسطینی در جریان جنگ غزه عکسی از لباس خبرنگاری خود را در اینستاگرام منتشر کرد و گفت: اگرچه

آمار وحشتناک کشتار خبرنگاران

۵ تیم داوسون، معاون دبیر کل فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران در گفت‌وگو با المیادین، شهادت بیش از ۱۰۰۰ نفر از خبرنگاران در غزه را یک آمار وحشتناک از کشتار روزنامه‌نگاران توصیف کرده که به گفته او این آمار وحشتناک از تلفات خبرنگاران در غزه از هر جنگ دیگری بیشتر است. براساس آمار اعلام شده از سوی تیم داوسون، در آغاز جنگ غزه حدود یک هزار خبرنگار در غزه فعال بوده‌اند و کشته شدن بیش از ۱۰۰ خبرنگار

تلاش تل آویو برای جلوگیری از اطلاع رسانی در جنگ غزه

شلیک عمدی به خبرنگاران

تخریب بیش از ۵۰ دفتر رسانه‌ای

ایجاد رعب و وحشت در میان خبرنگاران

روی گردانی نسل «زد» اسرائیل از سربازی

فرار سربازان صهیونیست از خدمت سربازی به معضلی جدی برای تل آویو تبدیل شده است

گزارش	بهاره محبی
	روزنامه‌نگار

رژیم صهیونیستی برای پیشبرد اهداف نظامی خود در نوار غزه، علاوه بر بن بست نظامی سهمگینی به نام جنبش مقاومت فلسطین (حماس) با چالش‌های بنیادین دیگری هم روبه‌روست؛ یکی از مهم‌ترین آنها اقناع جوانان ساکن در سرزمین‌های اشغالی برای جنگیدن در مقابل حماس است. «تال میتینیک» ۱۸ساله از جمله کسانی است که سه‌شنبه گذشته به اتهام امتناع از نام‌نویسی در ارتش رژیم صهیونیستی روانه زندان شده است. او

خودداری جوانان از ثبت نام در ارتش

خودداری جوانان از خدمت در ارتش رژیم صهیونیستی پدیده جدیدی نیست با این حال معضل تل آویو باز ۱۷کتبر (آغاز طوفان الاقصی) شدیدتر شده است. در یکی از جنجالی‌ترین موارد، جوان ۸ساله‌ای به نام «تال میتینیک»، دلیل نپیوستنش به ارتش را جنایات در غزه عنوان کرده و به ۳۰روز حبس در زندان ارتش محکوم شده که انتظار می‌رود مدت محکومیتش طولانی‌تر شود، چون به‌طور معمول مدت زمان حبس کسانی که از خدمت در ارتش اسرائیل خودداری کنند تا ۱۰۰روز ادامه پیدا می‌کند.البته میتینیک تنها یکی از ۲۰۳۰۰ناتش‌آموز دبیرستانی است که اعلام کرده‌اند به‌ترش اسرائیل ملحق نخواهند شد. به‌نوشته الجزیره، ترس از کشته شدن در جنگ، جنایت صهیونیست‌ها در غزه، بی‌اعتمادی و فساد سیاسی و اقتصادی ریشه‌دار در تشکیلات سیاسی مستقر در تل آویو به‌ویژه دولت تندروی انتقالی به رهبری یئییامین نتانیاهو، نخست‌وزیر فاسد این رژیم از مهم‌ترین دلایل روگردانی جوانان از پیوستن به ارتش است.

غیبت غیرموجه حداقل ۲هزار سرباز صهیونیست

در پی آغاز عملیات طوفان الاقصی در هفتم اکتبر، ارتش اسرائیل ۳۶۰هزار نیروی ذخیره خود را فراخواند. با این حال ماه گذشته بود که اسکای‌نیوز از فرار بی‌سابقه هزاران سرباز ارتش اسرائیل از جنگ غزه خبر داده و اعلام کرد که غیبت غیرموجه حداقل ۲هزار سرباز اسرائیلی تل آویو را شدیدان‌نگران کرده است. منابع اسرائیلی در آن زمان گزارش دادند که ارتش برای سربازانی که بدون مرخصی از حضور در جنگ غزه خودداری کنند، مجازات‌های سختی در نظر گرفته است.

مجازات سربازان فراری

روزنامه دیدیوت آحرانوت نوشته: «ارتش برای سربازان غایب به ازای هر روز غیبت، یک تا ۳روز بازداشت نظامی در نظر گرفته است. اتان نیچن، خبرنگار و نویسنده که روزگاری در سرزمین‌های اشغالی ساکن بوده، در روزنامه گاردین نوشته: «برای حضور در چنین جنگ سختی به‌عنوان سرباز باید به تشکیلات سیاسی حاکم اعتماد داشت اما با وجود ساختار سیاسی غیرشفاف در تل آویو، این اعتماد عملاً غیرممکن است.»

پیشینه خبرنگار کشی صهیونیست‌ها

۶ در عین حال جنگ در غزه تنها مقطعی نیست که صهیونیست‌ها در آن خبرنگاران را هدف قرار می‌دهند. گزارش کمیته حمایت از خبرنگاران که پیش از جنگ جاری در غزه منتشر شده، نشان می‌دهد که بیشتر روزنامه‌نگارانی که در ۲۲سال گذشته توسط ارتش رژیم صهیونیستی کشته شده‌اند، نشان‌های مطبوعاتی روی بدن و خودروهایشان داشته‌اند.

مشهورترین این خبرنگاران شیرین ابوعلقه، خبرنگار فلسطینی در کرانه باختری بود که سال گذشته با حلیقه خبرنگاری حین پوشش یورش ارتش اسرائیل به اردوگاه جنین با شلیک مستقیم تیر به سرش از سوی یک سرباز اسرائیلی به شهادت رسید. تال آویو با وجود انکار اولیه، اما سرانجام می‌دهد، شلیک به سر شیرین ابوعلقه را پذیرفت.

جمعه ۱۵ دی ۱۴۰۲ - شماره ۸۹۹۲

نگاه

شرمساری سال نو

برگزاری جشن‌های باشکوه سال نو

در برخی کشورهای عربی

جهان در حالی سال نوی میلادی ۲۰۲۴ را جشن گرفت که غزه از ۸۷روز قبل از آن درگیر جنگ بود و بمباران غزه حتی با آغاز سال نوی میلادی جدید متوقف نشد. نسل‌کشی در غزه در نخستین بامداد سال نوی میلادی جدید ادامه یافت، هرچند مسئله فلسطین سایه سنگینی بر مراسم سال نوی میلادی در همه دنیا چه کنشسورهای عربی-اسلامی و چه کشورهای غربی انداخت و در بسیاری از کشورها مراسم مرتبط با سسال نوی میلادی تحت تأثیر تحولات غزه قرار گرفت.

واکنش سردرهربان عربی

درحالی‌که انتظار می‌رفت در بسیاری از کشورهای عربی به‌دلیل همدردی با مردم فلسطین، برگزاری مراسم سال نو با محدودیت همراه باشد، اما این انتظار از رهبران و دولت‌های عربی محقق نشد.

■ **خونسردی دولت‌های عربی**: در کشورهای عربی مانند عربستان، مصر، امارات، اردن، قطر، عمان، بحرین و لبنان به‌صورت رسمی هیچ‌گونه محدودیتی برای برگزاری مراسم سال نوی میلادی اعلام نکردند.

■ **محدودیت جشن امانه برای شهدای غزه**: در میان کشورهای عربی فقط در کویت بود که برگزاری جشن سال نوی میلادی با محدودیت و ممنوعیت روبه‌رو شد، اما این محدودیت نه برای همدردی با مردم فلسطین بلکه به‌دلیل همدردی با خانواده‌امیر فقیهد کویت صورت گرفت. امیر کویت ۷هفته پیش از آغاز سال نوی میلادی بدرود حیات گفت.

■ **شارجه، تنها امیرنشین همراه با فلسطین**: در امارات متحده عربی از میان ۶امیرنشین، فقط امیرنشین شارجه بود که در آن ممنوعیت برگزاری مراسم شادی سال نو از سوی پلیس همدردی با مردم غزه اعلام شد. فرماندهی کل پلیس شارجه اعلام کرد که به‌منظور همبستگی انسان دوستانه با برادران در نوار غزه، هر گونه جشن و آتش‌بازی در شب سال نوی ۲۰۲۴ممنوع است. در دیگر مناطق امارات جشن سال نوی میلادی ۲۰۲۴آزودن توجه به تحولات غزه بر گزار شد و دویین میزبان یکی از بزرگ‌ترین آتش‌بازی‌ها و جشن‌های سال نوی میلادی در جهان بود.

بی‌خیالی سیاستمداران، حرمت نگه‌داشتن شهروندان

با وجود بی‌خیالی رهبران عربی، اما شهروندان در برخی کشورهای عربی برای همدردی با مردم فلسطین مراسم سال نوی میلادی را لغو کردند.

■ **اردن**: با جود آنکه دولت اردن هیچ محدودیتی برای مراسم شساد سسال نو به‌دلیل جنگ غزه ایجاد نکرد، اما سسندیکای هنرمندان اردن جشن‌های سال نوی میلادی را لغو کرد و «محمد یوسف العبادی»، رئیس سندیکای هنرمندان اردن اعلام کرد که به‌دلیل همدردی با غزه هیچ کنسرتی به مناسبت سال نو برگزار نخواهد شد. «اغیغ علامه»، خواننده اردنی نیز سال کنسرت سال نو خود در کانادا در حمایت از غزه لغو کرد. ■ **مصر**: در سرزمین فراتعه بسیاری از شهروندان جشن‌های سال نو را لغو کردند. تان‌نمای مصری القاهره گزارش داد است که تعداد زیادی از هتل‌ها در استان اسکندریه تمام جشن‌های سال نوی خود را در حمایت از غزه لغو کردند و مدیران این هتل‌ها تصمیم گرفتند هیچ مراسم جشنی از سوی گردشگران به‌دلیل کشتار غیرنظامیان در غزه برگزار نشود. این در حالی است که اسکندریه طی سال‌های گذشته یکی از مقاصد گردشگری در آغاز سال نوی میلادی بوده است.

مسیحیان، پیشروتر از رهبران عربی!

هم‌زمان با آغاز سال نوی میلادی، مسیحیان کشورهای عربی واکنش در خوری در همدردی با مردم غزه داشتند و جشن‌های سنتی از سوی برخی کلیساها در حمایت از مردم فلسطین لغو شد.

■ **همدردی مسیحیان فلسطینی** با غزه: به‌بیشتر مسیحیان فلسطینی در شهرهای کرانه باختری به‌ویژه بیت‌المقدس و بیت‌الحم ساکن هستند و جمعیت مسیحیان بیت‌المقدس به تنهایی به ۹هزار نفر می‌رسد، اما همه آنان امسال جشن‌های سال نوی میلادی را به احترام مردم غزه لغو کردند. مسیحیان بیت‌المقدس امسال رزه پیشاهنگی کاروان پاتر پارک به سمت کلیسای مهد در بیت‌الحم برای مراسم عشای کریسمس را برگزار نکردند. همچنین بیت‌الحم، زادگاه حضرت عیسی مسیح(ع) در سالروز میلادش به مانند هر سال با چراغ‌ها آذین‌بندی نشد و امسال خاموش ماند.

■ **مسیحیان اردن**: شورای ابرهبران کلیسا در اردن هم در پیامی همبستگی خود را بااعضای جامعه مسیحی فلسطین و مردم غزه اعلام و تأکید کرد که امسال تبریک سال نوی میلادی ممنوع است و برگزاری مراسم دهاعای کلیسا کافی است. در اردن همچنین بازارچه‌های کریسمس ورزدهای موسیقی پیشاهنگی و توزیع هدایا بین کودکان و تزیینات کریسمس به احترام قربانیان غزه لغو شد.

■ **مسیحیان سوریه**: کلیساهای اصلی سوریه هم اعلام کردند که دعای سال نو فقط برای همبستگی با فلسطینیان در نوار غزه بر گزار می‌شود و خبری از جشن کریسمس در خیابان‌های بسیاری از محلات دمشق و دیگر شهرهای سوریه نیست.

■ **مسیحیان لبنان**: در لبنان نیز کلیساها از نمازگزاران با پارچه مشکی به نشانه عزای پذیرایی کردند و بیشتر دهاعای «بشاره بوتروس الرای»، رهبر مسیحیان مارونی لبنان در عشای ربانی کریسمس روی مردم غزه تمرکز داشت.

■ **مسیحیان مصر**: مراسم کریسمس در کلیسای کاتولیک اسکندریه مصر با پیام تسلیت «سلف ابراهیم اسحاق»، اسقف اسکندریه به بازماندگان شهدای غزه آغاز شد و برخلاف سال‌های گذشته این کلیسای معروف مصر هیچ جشنی بر گزار نکرد.

■ **مسیحیان ایران**: مسیحیان ایرانی نیز به مانند بسیاری از هم‌کیشان خود در کشورهای منطقه در آیین عبادی‌شان در کلیسای «گریگور ساورویچ مقدس» تهران برای مردم غزه دعا کردند و خواستار پایان جنگ علیه فلسطین شدند.

دشمن، مردم نجیب را نشناخته است

آیت‌الله حبیب‌الله شعبانی مونتقی، نماینده ولی‌فقیه در استان و امام جمعه همدان: دشمن به‌دنبال آن است که حرکت ملت شریف ایران متوقف شود و از سلیمانی‌ها دست بردارند اما این جنایت نشان داد که هنوز این مردم نجیب را نشناخته‌اند، ملتی که تربیت‌شده مکتب امیرالمؤمنین(ع) هستند و شهادت آرزویشان است.

تروریست‌ها ابزار واشنگتن هستند

محمد جمشیدی، معاون امور سیاسی دفتر رئیس‌جمهور: واشنگتن اعلام کرده که آمریکا و اسرائیل در حملات تروریستی کرمان دست نداشته‌اند اما در واقع مسئولیت این جنایت بر عهده آمریکا و رژیم صهیونیستی است و تروریست‌ها ابزار دست آنها هستند.

درباره پاسخ سخت به عاملان انفجار تروریستی کرمان

مطالبه انتقام چگونه است؟

نگاه مهدی شبان پژوهشگر

سردار دل‌ها در بی‌شهادت عماد مغنیه که همگان دنبال انتقام بودند جمله‌ای راهبردی و عمیق گفت: «انتقام ما شلیک یک موشک نیست. قصاصی این خون‌ها برچیده شدن

۱ غلبه بر هیمنه پوچ استکبار

بعد از شهادت حاج قاسم که حرف انتقام یک مطالبه عمومی شد و سیاه با زدن پایگاه عین‌الاسد یک سیلی به دشمن زد عده‌ای این سیلی را به منزله انتقام قلمداد کردند و از عدم توازن شهادت سردار و این انتقام انتقاد کردند در حالی که باید به ظاهر و عمق انتقام توجه کرد اما رهبر انقلاب فرمودند که این یک سیلی بود اما انتقام اصلی غلبه نرم‌افزاری بر هیمنه پوچ استکبار است و انتقام سخت‌تر در خروج آمریکا از منطقه رقم می‌خورد، این همان فکر و هدفی بود که سردار دنبال آن بود و انتقام حقیقی تحقق این خواسته سردار است.

۳ کابوس آمریکایی‌ها

از زمان شهادت حاج قاسم، حضور مسلط نظامی آمریکا در افغانستان به اتمام رسیده، نقش نظامی آمریکا ولو در ظاهر به نقش مستشاری در عراق تنزل یافته است به‌نحوی که آمریکا منفورترین حکومت بین‌عراقی‌هاست. نفوذ سیاسی و نظامی آمریکا در یمن و سوریه به اتمام رسیده و حالا یمن برای آمریکا به یک کابوس تبدیل شده است. ترامپی که یک زمان به ایران هشدار می‌داد که با دم شیر بازی نکن، یکبارہ شاهد فرود آمدن ۱۳ موشک در چشم‌شیر(عین‌الاسد) شد، اقدامی که هیچ کشوری تاکنون جرأت آن نداشته است که به پایگاه‌های آمریکا اینگونه حمله کند. وقتی که آمریکا و اسرائیل مجبورند در ۲ جبهه اوکراین و غزه با هم بجنگند. کنث مک‌کنزی، فرمانده نیروهای تروریست آمریکایی در مصاحبه‌ای اعتراف می‌کند که ایران روی اخراج نیروهای آمریکایی از منطقه متمرکز شده‌است و حتی حمله به آرامکو را از چشم ایران می‌بیند.

۲ انتقام راهبردی

انتقام از این منظر یک فرایند است که مرحله‌به‌مرحله پیش می‌رود و یک نقطه خاص نیست که با کشتن یک نفر مثل رئیس‌جمهور آمریکا یا یک حمله موشکی به اتمام برسد، هر چند که انتقام فیزیکی و حمله مستقیم نیز در این فرایند وجود دارد و حتی شیرین‌تر جلوه می‌کند اما سؤال این است که سران استکبار از کاهش نفوذشان در منطقه و اخراجشان از منطقه بیشتر آسیب می‌بینند یا از ترور یکی از سرانشان؟ جمهوری اسلامی دنبال این هدف و انتقام راهبردی است و این هدف با کاهش ملموس حضور و اثرگذاری نظامی و نفوذ سیاسی آمریکا در منطقه، قابل‌سنجش است.

۴ سیلی به یادماندنی ایرانی‌ها به آمریکا

سردار تنگسیری فرمانده نیروی دریایی سیاه از ۹ سیلی به یادماندنی ایران به آمریکا سخن گفته است که اکثر آنها رسانه‌ای نشده است. عملیات هلی‌برن روی عرشه نفتکش متصرف‌شده توسط آمریکا در یکی از آنهاست که پابلو خوفره لئال، کارشناس سیاسی آمریکا از آن به عنوان «یک سیلی محکم از طرف ایران» یاد کرد. اینها همه نشان از ضعف شدن هیمنه استکبار در منطقه است که بعد از طوفان‌الاقصی سرعت هم گرفته است و کل جبهه مقاومت در حال تکمیل این راهبرد و این عمق انتقام سردار است که جزو آرزوها و اهداف او بود. با این همه انتقام فیزیکی و ظاهری نیز محفوظ است کما اینکه هرازگاهی اخباری درباره حذف افراد دخیل در ترور سردار سلیمانی در منابع خارجی منتشر می‌شود.

«منتقم» «منتظر» است!

تحلیل علی‌اخباری پژوهشگر

این روزها «انتقام» از دشمنان خدا در اندیشه هر مرد و زن آزاده این مرز و بوم موج می‌زند. به این مناسبت به یکی از القاب امام‌زمان (عج) که منتقم است، نگاهی می‌اندازیم و نسبت ظهور باانتقام را بررسی می‌کنیم. منتقم بودن به‌عنوان لقب امام‌زمان (عج) نشان از آن دارد که انتقام یک امر مقدس و بزرگ و حیاتی است که در زمان ظهور واقع می‌شود و از اهداف و آثار ظهور است. در این نوشتار به این پرسش جواب می‌دهیم که چطور انتقام با ظهور گره خورده است؟ و ما به‌عنوان منتظر چه نسبتی باانتقام داریم؟

۱ معنای انتقام

در ابتدا به معنای انتقام در بیان خداوند و اولیای الهی می‌پردازیم. در معنای انتقام باید گفت که هنگامی حرف از انتقام زده می‌شود که اولاً جرم انجام‌شده بزرگ و کیفرش سنگین باشد و ثانیاً این کیفر همراه با نفرت و ناپسند دانستن آن جرم باشد. بنابراین منتقم کسی است که بتواند جرم بزرگ را کیفر سنگین کند، همراه با نفرت و ناپسند دانستن آن جرم.

۲ منتقم اصلی خداست

با بررسی نکات فوق باید گفت که صالح‌ترین فرد جهت انتقام از دشمنان خدا و بزرگ‌ترین منتقم، خود خداوند متعال است، چرا که او عالم‌ترین، عادل‌ترین و قادرترین است و بهتر از همه می‌تواند آن نکات نهفته در معنای انتقام را جاری کند. خود خداوند نیز در قرآن کریم ۱۳ بار این صفت را به‌خود اختصاص داده است. از جمله در سوره سجده آیه ۲۲ می‌فرماید: «تأمین المجرمین مُنتقمون! البته ما از بدکاران انتقام خواهیم کشید.»

۳ منتقم امام‌زمان (عج) است

بعد از خداوند متعال که خود را به صفت «منتقم» متصف کرده است، می‌بینیم در روایات‌ها نیز تنها از امام‌زمان (عج) به‌عنوان «منتقم» یادشده است. خود ایشان در روایتی می‌فرمایند: «ثا بقیه‌الله فی أرضه و المنتقم من أعدائه من باقیمانده خدا در روی زمین و انتقام‌گیرنده از دشمنان او هستیم.» (کتاب کمال‌الدین و تمام‌النعمة، ج ۱، ص ۳۸۴) یعنی با توجه به نکات گفته‌شده حضرت حجت(عج) خود را کسی می‌دانند که در برابر دشمنان خدا، جرم بزرگ آنان را کشف می‌کنند، و قدرت اعمال کیفر دارند و این کار را هم با ناپسند دانستن و نفرت لازم، نسبت به ترک امر الهی توسط دشمنان انجام می‌دهند.

۴ ایجاد عوامل ظهور، زمینه انتقام اصلی

حالا نکته اینجاست که ظهور حضرت بقیه‌الله(عج) در چه صورتی اتفاق می‌افتد که ما شاهد انتقام الهی به‌دست ایشان باشیم؟ آیا ایشان در انتقام گرفتن یکه و تنها اقدام می‌کنند؟ چه قدرتی در دست ایشان است که توانایی کیفر سخت دادن به دشمنان را دارند؟ و...

برای پاسخ به پرسش‌های فوق باید نگاهی به ظهور و عوامل آن انداخت.

همانطور که می‌دانیم ظهور مقدماتی دارد که باید به‌دست دوستانداران و یاران حضرت ایجاد شود و اگر قرار باشد خود حضرت، یکه و تنها در میدان بیایند، هیچ‌گاه ظهوری محقق نخواهد شد چرا که اساساً از اصلی‌ترین دلایل غیبت، خوف بر جان حضرت است. بنابراین از عوامل اصلی ظهور این خواهد بود که جامعه و یاران ایشان از آمادگی لازم و کامل برای یاری ایشان برخوردار باشند این آمادگی‌ها در جنبه‌های مختلف است، از جمله در آگاهی‌ها، اراده‌ها، و امکانات و قدرت. با این توضیح مشخص می‌شود که ظهور آن وقت محقق می‌شود که جامعه و یاران حضرت از رشد همه‌جانبه کافی برای تحقق اراده الهی برخوردار باشند. پس مردمی که خواهان ظهور ایشان و ظهور حق و از جمله انتقام از دشمنان خدا و ستمکاران عالم هستند، خودشان باید رشد باشند، دارای همت کافی برای غلبه دادن اراده الهی بر اراده دشمنان باشند، باید از قدرت کافی برای انتقام الهی برخوردار باشند، باید دارای صبر راهبردی و فراست کافی برای غلبه بر دشمن باشند.

بله اینگونه ظهور محقق می‌شود و اینگونه انتقام واقعی الهی که از آثار ظهور است به‌دست امام‌زمان(عج) و یاران بصیر و حکیم و قادر و مخلص او از دشمنان خدا و ستمکاران عالم گرفته خواهد شد.

چرا دشمن انتقام شکست در

میدان جنگ را با ترور مردم می‌گیرد؟

«ترور» یکی از ابزارهای رایج رژیم اسرائیل و آمریکا از ابتدای تاسیس‌شان بوده است. در واقع آمریکا با کشتار بومیان و آواره کردن آنها به هدفش رسیده و اسرائیل هم همین روند را طی کرد تا جایی که از زمان تاسیس‌اش هزاران نفر کشته و میلیون‌ها نفر آواره شده‌اند. بنابراین در ایدئولوژی خودشان این تصور وجود دارد که از ابزار ترور بدون محدودیت می‌توانند

استفاده کنند اما مشکل وقتی به‌وجود آمد که دکتربین ترور با دکتربین مقاومت مواجه شد. در دکتربین مقاومت، ایستادگی و آمریکا از ابتدای تاسیس‌شان بوده تسلیم هزینه‌اش بیشتر از مقاومت است بنابراین گزینه مقاومت، گزینه اصلی می‌شود. در چنین شرایطی ابزار ترور دیگر پاسخگو نیست به همین دلیل آمریکایی‌ها و اسرائیلی‌ها باید مسیر و سیاست‌های خود را تغییر دهند اما گویا نمی‌خواهند چون که دیگر حربه ترور پاسخگو نیست.

اخیراً ترورهای کور و اقدامات تروریستی دشمنان علیه ایران و همچنین گروه‌های مقاومت شدت گرفته است. تحلیل شما از این شرایط چیست؟ اگر اسرائیلی‌ها در غزه به موفقیت می‌رسیدند و پرونده غزه بسته می‌شد، شاهد فعالیت‌های دیگری نبودیم اما ۹۰ روز از جنایت‌هایشان در غزه گذشته و به دستاورد قابل‌ارائه‌ای به جز شهادت ۲۲ هزار نفر و تخریب منازل نرسیده‌اند. در واقع تنها دستاوردشان کشتار و جنایت

ترس دشمنان از مردم

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی: اقدامات مذبحانه و عاجزانه که با دست عیان دشمنان اجرا می‌شود، هیچ‌گونه اثری در عزم راسخ و متعهدانه مردم نخواهد داشت. این فاجعه مصیبت‌بار و غیرانسانی ثابت کرد که این جاهلان و کوردلان تا چه اندازه از حضور پرشور مردم در دفاع از آرمان‌های نظام و میثاق با شهدا ترس و نگرانی دارند.

دشمنان منتظر باشند

محسن رضایی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام: پرچم و میدان مقاومتی که حاج قاسم در دنیا ایجاد کرده، با انتقام، پاسخ کور و کشتن زنان و کودکان و مردم بی‌گناه خاتمه نمی‌یابد، بلکه پایان آن، پایان اسرائیل و صهیونیسم در جهان است. منتظر باشید. چون میدان مقاومتی که سردار سلیمانی در دنیا ایجاد کرده، به صهیونیست در جهان پایان می‌دهد.

انتقام سخت از راه دیپلماتیک

دندان شکن و متفاوت از گذشته بگیرند اما این انتقام چگونه خواهد بود؟ آیا ایران مانند گذشته از استراتژی انتقام عقلانی و تضعیف جایگاه رژیم صهیونیستی و آمریکا استفاده خواهد کرد؟ حسن هانی زاده، کارشناس مسائل بین‌الملل از دلایل اجرای این عملیات تروریستی و راهبرد ایران می‌گوید.

عملیات تروریستی اخیر که به شهادت جمعی از هموطنان مان منجر شد از ابعاد مختلف قابل بررسی است. کارشناسان معتقدند عوامل اینگونه جنایت‌ها به دنبال امتحان صبر جمهوری اسلامی ایران هستند و اکنون که وقیحانه دست به این ترورها و جنایات می‌زنند با بد پاسخی پشیمان کننده،

دلایلی برای ترور

با گذشت ۳ ماه از عملیات تاریخی و پیچیده طوفان الاقصی، رژیم صهیونیستی با شکست‌های بی‌دریسی اطلاعاتی، میدانی، سیاسی، اقتصادی و امنیتی مواجه شد. این شکست‌ها در ۷۵ سال گذشته کاملاً بی‌سابقه بود تا جایی که حتی در جنگ‌های مختلف کشورهای عربی و رژیم صهیونیستی در ۷ دهه گذشته هیچ‌گاه اسرائیل متحمل چنین ضربه‌هایی نشده بود. آمارها از کشته شدن ۲ هزار اسرائیلی و مجروحیت ۷ هزار نفر از آنها در ۳ ماه گذشته خبر می‌دهد. همچنین این رژیم با روزانه یک میلیارد دلار ضرر اقتصادی به دلیل تعطیلی مراکز صنعتی و اقتصادی‌اش در اراضی اشغالی مواجه شد. به جز این موارد ورود محور مقاومت در درگیری‌های غزه، سوریه، لبنان، عراق و یمن موجب شده که رژیم صهیونیستی در یک بن‌بست داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی قرار گیرد. در جایی دیگر انصارالله و ارتش یمن به عنوان مجموعه حاکمیتی در این کشور وارد شدند و اقدامات کاملاً بازدارنده‌ای در دریای سرخ انجام دادند. توقیف کشتی‌های حامل سلاح برای رژیم صهیونیستی در تنگه باب‌المندب توسط انصارالله، پر تاب موشک‌های بالستیک به سمت بندر ابلات در اراضی اشغالی و تعطیلی این بندر مهم اسرائیلی‌ها همگی دست‌به‌دست هم داد تا این

رژیم در آستانه یک فروپاشی حتمی قرار بگیرد. در تمامی این موارد و برآیند گزارش‌ها نشان می‌دهد که فرماندهان اسرائیلی این شکست‌ها و ناکامی‌ها را ناشی از مدیریت از راه دور ایران در عرصه مقاومت می‌دانند. به همین دلیل اقدام به برهم زدن شطرنج منطقه کرده‌اند.

هدف دشمنان و ادوار کردن ایران به عکس‌العمل است

دشمنان با ترورهای کور و عملیات‌های تروریستی در سوریه، لبنان و کرمان قصد دارند جمهوری اسلامی ایران را وادار به عکس‌العمل شتابزده کنند تا ائتلاف منطقه‌ای و جهانی علیه ایران تشکیل بدهند. مانند همان کاری که در لیبی، عراق، سوریه و افغانستان انجام دادند و دیده شد سلسله ائتلاف‌هایی شکل گرفت اما ایران با هوشمندی برنامه‌ریزی می‌کند و شتابزده عمل نخواهد کرد.

انتقام ایران چه خواهد بود

اکنون محور مقاومت در حال جمع‌بندی و تحلیل حوادث‌ها و رخدادهاست و انتخاب ساده‌ترین و در عین حال دردناک‌ترین شیوه برای ضربه‌زدن به پیکره رژیم صهیونیستی است. در اصل محور مقاومت انتقام سختی خواهد گرفت. جمهوری اسلامی هم از طریق رفتارهای دیپلماتیک و طرح شکایت در نهادهای

بین‌المللی و تشکیل کمیته فنی برای بررسی میدانی حادثه تروریستی گلزار شهدای کرمان به هدفش خواهد رسید. چون براساس ارزیابی اولیه این نوع انفجار و جاشنی‌های انفجاری از اسرائیل به کشورهای اطراف ایران انتقال و در اختیار عوامل مزدور قرار گرفته است و به‌ویژه آنکه دانش این نوع جاشنی‌ها تنها در اختیار آمریکا و رژیم صهیونیستی و برخی کشورهای اروپایی است بنابراین ایران مسیر دیپلماتیک و مدیریت محور مقاومت را ادامه خواهد داد و در این میان انتقام سختی خواهد گرفت. با این انتقام یک‌بار دیگر چهره مغفور رژیم صهیونیستی را نشان داده و باعث تضعیفش می‌شود.

چه کسانی انتقام می‌گیرند؟

چنانچه رهبر انقلاب در پیامی در خصوص این حادثه تروریستی صادر کردند، تأکید داشتند سربازان راه‌روشن شهید سلیمانی پاسخ سختی به این زذالت‌ها و جنایت‌ها خواهند داد. این سربازان منحصر به جغرافیای خاصی نیستند، شخصیت تأثیرگذار حاج قاسم سلیمانی در همه منطقه حضور دارد و هر جا شرایط اقتضا کند، مجموعه‌های تربیت‌شده مکتب حاج قاسم سعی می‌کنند به شکل غیرمتمکز وارد شده و منافع رژیم صهیونیستی را در خطر قرار بدهند و به‌نظر می‌رسد در آینده شرایط برای آمریکا و رژیم صهیونیستی سخت خواهد شد.

منتظر، منتقم است

حدیثی از امام‌صادق (ع) در ذیل آیه ۲۰ سوره بقره به پیوند معنای انتظار و انتقام کمک می‌کند. ایشان در این فراز از قرآن، خداوند کریم یا همان «منتقم» اصلی راه، «منتظر» ظهور حضرت می‌نامند، منتظری که کافران و دشمنان را تهدید می‌کند به انتقام الهی به‌دست مهدی موعود(عج). آنجا که می‌فرماید: «قلل انما الغیب لله فانظروا الی معکم من المنتظرین؛ بگو غیب(ظهور بقیه‌الله(عج)) تنها برای خداست. شما در انتظار باشید، من هم با شما در انتظار(مجازات شما) هستم.» (بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۴۰) و بدین ترتیب «منتقم» همان «منتظر» است.

وظیفه منتقمان منتظر در دوران غیبت

تا اینجا گفتیم که منتقم اصلی از دشمنان، خدا و امام‌زمان(عج) هستند که از قضا خود منتظر هم هستند و امام‌زمان(عج) هم به جامعه و یارانی جهت برپاداشتن مقدمات ظهور و از جمله به یارانی جهت انتقام نیاز دارند، یعنی یارانی منتظر و منتقم اما این به آن معنی نیست که تا ظهور کامل حق، ما دست‌روی‌دست بگذاریم، بلکه جامعه ایمانی در یک دامنه رشد و تعالی‌ای قرار دارد و روزبه‌روز باید خود را آماده‌تر کند برای ظهور و انتقام اصلی و در این میان نیز تا می‌تواند دست از اعمال‌آزاده حق بر باطل و عقبراندن دشمنان و انتقام‌گیری از آنان بر ندارد، البته با محوریت ولی‌جامعه. ناگفته نماند که اصل بروز انقلاب اسلامی ایران بر پایه مبارزه با طاغوت و انتقام از ستمگران عالم بوده و این انقلاب علاوه بر بروز حق در مظاهر مختلفش، مظهر اسم منتقم خداوند نیز بوده است. همانطور که می‌بینیم امروز آنچه در منطقه فراگیر شده هم مظهر همین اسم منتقم الهی است که به‌دست مقاومت و با محوریت انقلاب اسلامی در حال بروز و ظهور است، چه در عراق و سوریه، چه در یمن و فلسطین. به امید روزی که به ظهور کامل حق و تحمیل اراده الهی و انتقام الهی به دستان صاحب‌الزمان(عج) برسیم. ان‌شاءالله.

بوده و از طرفی چون مشهود است که ایران حامی آرمان فلسطین است، می‌خواستند انتقامی بگیرند. فردی که بیشترین تأثیر را در مکتب مقاومت داشت شهید سلیمانی بود و در روز شهادت سردار سلیمانی، در محیطی که مربوط به مقبره ایشان بود این عملیات تروریستی به دست مزدوران آنها طراحی شد. نتیجه‌اش می‌شود مقابله به مثل ایرانیان رژیمی که عامل کشتار صدها کودک و زن است قابل تحمل نیست و باید از محل برود در نتیجه باید مقاومت کرد تا اینکه این راه به نتیجه برسد.

آیا روی آوردن به ترور و اقدامات تروریستی را می‌توان تغییر تاکتیک صهیونیست‌ها و آمریکایی‌ها تلقی کرد؟ از تاریخ این کشورهاست که تکرار شده است. داعش حمله به کرمان را پذیرفته، آیا این موضوع باز هم در استراتژی انتقام عقلانی تأثیر دارد؟ گرچه در خبرگزاری‌ها اعلام شده که داعش این موضوع را پذیرفته اما این نکته قابل توجه

است که همیشه آمریکا و اسرائیل عملیاتی را انجام می‌دهند و بعد اعلام می‌کنند ما نبودیم. در حالی که داعش یکی از ابزارهای اسرائیل بوده و هست. بنابراین اگر داعش اعلام هم کرده باشد، این مسئولیت آمریکا و اسرائیل را کم نمی‌کند. به‌ویژه آنکه داعش توسط اوپاما شکل گرفت. آمریکا و اسرائیل با طراحی موساد این کار را انجام داده‌اند.

داشند سربازان راه‌روشن شهید سلیمانی پاسخ سختی به این زذالت‌ها و جنایت‌ها خواهند داد. اشاره مشخص رهبری به سربازان شهید سلیمانی را چگونه تفسیر می‌کنید؟ محور مقاومت دوستان و سربازان سردار سلیمانی هستند و قطعاً اینها اجازه نمی‌دهند که آمریکا و اسرائیل مکتب سلیمانی را تضعیف کنند بنابراین گرچه شاگردان حاج قاسم انتقام خواهند گرفت اما انتقام جمهوری اسلامی ایران عقلانی و جبران‌ناپذیر خواهد بود.

گفت‌وگو با بهناز ضرابی زاده، نویسنده «دختر شیئا» به بهانه چاپ صدویستمین این کتاب

فکرش را هم نمی‌کردم که به‌دست رهبری برسد

بهناز ضرابی زاده

تولد: ۱۳۴۷/همدان

ویژگی: نویسنده آثاری ازجمله کتاب‌های آدم برفی، گنجشک سبز و آبی، دختر شیئا و... برگزیده شانزدهمین دوره جایزه کتاب دفاع مقدس، برگزیده سیزدهمین جشنواره کتاب سال سلام، کسب نشان ادبی «اوراسیا» به‌دلیل نوشتن کتاب گلستان یازدهم در سال ۱۳۹۹و...

کتاب‌های ادبیات پایداری در کشورمان بارها با استقبال گسترده مخاطبان کتاب مواجه شده و رکورد‌های متعددی در این بخش ثبت کرده است. در تازه‌ترین رویداد فرهنگی در این حوزه، کتاب تحسین‌شده «دختر شیئا» به‌قلم بهناز ضرابی زاده از سوی انتشارات سوره مهر به چاپ صدویستم رسیده است. این کتاب خاطرات قدم خیر محمد کنعان، همسر سردار شهید حاج ستار ابراهیمی هژبر از شهدای استان همدان است که در ۱۹فصل روایت می‌شود. سردار ستار ابراهیمی در عملیات کربلای ۵به شهادت می‌رسد و قدم خیر در حالی که تنها ۲۴سال داشته، ۵۵روزندش را به‌تنهایی بزرگ می‌کند.

شبیه یک الهام بود

بهناز ضرابی زاده آثار متعددی در حوزه ادبیات پایداری دارد که برخی از کتاب‌هایش به زبان‌هایی چون ترکی استانبولی، عربی، روسی، اردو، آذری و انگلیسی ترجمه شده‌اند، درباره انتخاب سوز و خاطرات نگارش آن، اینطور می‌گوید: درباره سوژه‌یابی کتاب دختر شیئا باید بگویم که این کار اصلا سفرانی نبود و بیشتر به یک الهام شبیه بود. من فقط اسم حاج ستار ابراهیمی را در همدان شنیده بودم و وقتی به بنیاد حفظ آثار برای سوژه‌یابی رفتم، پرونده این شهید به‌طور اتفاقی به‌دست من رسید. برای جالب بود دختری در سن پایین ازدواج کرده و در ۲۴سالگی درحالی که ۵فرزند دارد، همسرش شهید می‌شود. بنیاد حفظ آثار شماره فرزند شهید را در اختیارم گذاشت و از این طریق با خانواده شهید ارتباط برقرار کردم. به این شکل با همسر حاج ستار، خانم قدم خیر محمد کنعان آشنا شدم. بعد از اینکه خدمت خانم محمد کنعان رسیدم، به مصاحبه و شنیدن خاطراتشان پرداختم. یکی از خاطرات تلخ من درباره این کتاب، فوت همسر شهید در همان ایام نوشتن و آماده‌سازی کتاب برای چاپ بود. فوت قدم‌خیر زمانی بود که من تقریباً تمام خاطرات حاج‌ستار را از او گرفته بودم و تنها بخش پایانی خاطرات شهید باقی مانده بود که ایشان قبل از فوت، همراه دخترشان به دفتر من آمدند و تمام خاطرات را بیان کردند. بعداز مدتی باخبر شدم که قدم‌خیر حال خوبی ندارد و در بیمارستان بستری شده‌است.وقتی به ملاقاتش رفتم، در کما بود. در دوران بیماری بارها به عبادت‌شان می‌رفتم و گاهی هم تلفنی جویای احوالشان می‌شدم. بعد از مدتی باخبر شدم که قدم‌خیر از دنیا رفته است. خود را به مزارش رساندم و از قدم‌خیر خواستم که کمکم کند تا آخرین رسالتش را که گفتن خاطرات همسر شهیدش بود، به‌خوبی انجام دهم. پس از فوت همسر حاج‌ستار، از شدت اندوه چندماه بیمار شدم.

وقتی از قدم‌خیر و شهید حاج‌ستار کمک خواستم، شروع به نوشتن این کتاب کردم. البته هر زمانی که این خاطرات را می‌نوشتم درست مثل زمانی که قدم‌خیر آخرین خاطرات همسرش را که مربوط به شهادت حاج‌ستار می‌شد بیان می‌کرد، کاغذهایم از شدت گریه خیس می‌شد و یکی از دلایل موفقیتم در نوشتن کتاب دختر شیئا این است که این کتاب را بااشک نوشتم.

نصف اجر شهدا متعلق به خانواده آنهاست

کتاب دختر شیئا متفکر به تقریظ مقام معظم رهبری است و از زمان انتشار همواره مورد توجه مخاطبان قرار گرفته است. ضرابی زاده این اتفاق خوشبند را اینطور شرح می‌دهد: «حتی فکر اینکه این کتاب به‌دست رهبر معظم انقلاب برسد را هم نمی‌کردم. در همان ایام که کتاب دختر شیئا به‌تازگی چاپ شده بود به همراه خانواده شهید حاج‌ستار ابراهیمی، صمد ابراهیمی و چند نفر از خانواده‌های شهدا به دیدار رهبر معظم انقلاب رفتم. مقام‌معظم رهبری در این دیدار پس از صحبت با پسر شهید حاج‌ستار ابراهیمی و جویاآسندن از حال وی، فرمودند که کتابی هم از خاطرات مادر مرحومتان به چاپ رسیده، خدا و رحمتشان کند، کتاب خوبی بود. بعد پرسیدند آیا نویسنده‌هم در این جلسه حاضر است؟ که در این زمان من از جا بلند شدم و خدمت ایشان عرض ادب کردم. مقام‌معظم رهبری درباره کتاب فرمودند: کتاب خوبی بود. هم داستان خوبی داشت و هم به جزئیات خوب توجه کرده‌اید. واقعا همسران شهدا اجر فراوانی دارند و نصف‌اجر شهدا متعلق به همسر و خانواده آنهاست.»

یک نگاه ویژه

دلسوزان از سنگ‌اندازی پرهیز کنند

محمد خزاعی، رئیس سازمان سینمایی؛ پیش‌نیاز حرکت به‌سوی اعتلای فرهنگی سینما، آشتی دادن مخاطب با سینماست که این مهم به همت سینماگران و مدیران سینما در حال تحقق است و انتظار می‌رود آثایی که دلسوز سینما هستند از سنگ‌اندازی و ایجاد حاشیه و اختلال پرهیز کنند.

جشنواره فجر، امضای هنری کشور است

مجتبی امینی، دبیر چهل‌ودومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر؛ مهم‌ترین جریان فرهنگی در کشور، منطقه و خاورمیانه، جشنواره فیلم فجر است. این جشنواره در حوزه ملی و بین‌المللی برای ما مهم است و امضای هنری کشور ما محسوب می‌شود. این رویداد جزو جشنواره‌های الف دنیا است و امسال وارد فصل جدیدی از برگزاری این جشنواره می‌شویم.

متولد: آبان ۱۳۵۹در تهران

حرفه: بازیگر

کاوه خداشناس

تحصیلات: فارغ‌التحصیل رشته تئاتر دانشکده هنر و معماری دانشگاه تهران

بخشی از آثار؛ نقش آفرینی در آثار تلویزیونی چون عملیات ۱۲۵، آسمان همیشه ابری نیست، شاید برای شما هم اتفاق بیفتد، معراجی‌ها، صبح آخرین روز، بی‌همکان و...

تلویزیون و سینما بازی شد.

در مدرسه جزو بچه‌های درسخوان

کلاس بودید؟

دبیرستان رشتته تجربی درس می‌خواندم و درسم چندان بد نبود، اما چون به رشته هنر علاقه داشتم، درس برایم جذابیتی نداشت و به قولی دل به‌کار نمی‌دادم.

خانواده در اینکه شما وارد عرصه هنر و

بازیگری شوید، چقدر سهیم بودند؟

خیلی زیاد، دایم‌ا که سال‌ها در حوزه هنرهای نمایشی پژوهشگر و کارگردان بود، تأثیر بسزایی در علاقه‌مندی و انتخاب من داشت. حضورش باعث شد از کودکی با فضای هنرهای نمایشی آشنا باشم و اجرهای خوب را در تئاتر شهر ببینم؛ علاوه بر این، پدرم هزاران بیت شعر در حافظه داشت و مادرم در خانواده‌ای هنرمند بزرگ شده است؛ از این‌رو از کودکی در خانه‌ای بزرگ شدم که به لطف حضور پدری ادیب و صاحب‌عرفت، فضایی آکنده از شعر و محسوب می‌شد و من و آبرادرم در مکتب اخلاقش خانواده‌م یک ساختار فرهنگی و هنری دارند و فضای خانواده به‌گونه‌ای بود که ادبیات و موسیقی همیشه خیلی جدی در آن جریان داشت.

شغل پدرتان چه بود؟

از نوجوانی وارد بازار کفش‌شده و تولیدکننده و فروشنده بودم، اما به لحاظ روحی و ذاتی یک هنرمند محسوب می‌شدم و من و آبرادرم در مکتب اخلاقش خیلی چیزها یاد گرفتیم. متأسفانه ۲سال قبل به رحمت خدا رفت و جاییش در میان ما خیلی خالی است.

کدام‌یک از نقش‌هایی را که تاامروز بازی

کرده‌اید بیشتر دوست دارید؟

نقش‌هایی که بیکاره مخاطب با چهره دیگری از جنس بازیگری‌ما مواجه شده برایم جذاب‌تر بوده است.

مستوران جذاب‌تر می‌شود

با همه اقبال از سریال مستوران که این شب‌ها از شبکه یک سیما پخش می‌شود، یکی از نقدهایی که مخاطبان فضای مجازی به این سریال دارند، روند کند قصه این مجموعه است. بازیگر نقش اصلی سریال در این باره می‌گوید: «به‌منظرم خاصیت این مدل قصه‌ها این است که قدری بار رنم ملایم‌تری برای مخاطبش شرح داده شود.» خداشناس با بیان اینکه در حال حاضر برای قضاوت کمی زود است، ادامه می‌دهد: «قصه مستوران هنوز به شکل جدی شروع نشده و در قسمت‌های اول که به معرفی شخصیت‌ها می‌گذرد، این شائبه به‌وجود می‌آید که ریتم کند است، مستوران در شب‌های کشتار و سرد زمستانی مثل یک ستاره در تلویزیون خواهد درخشید.»

در برخی سکانس‌ها گم می‌شدم

وقتی از خداشناس درباره چالش‌های ایفای نقش لطفعلی در سریال مستوران می‌پرسیم، اینطور می‌گوید: «چالش خاصی وجود نداشت؛ مثل هر نقش دیگری کشتی‌هایم را با لطفعلی گرفتم. البته حضور کارگردان خیلی کمک‌کننده بود؛ یک سکانس‌هایی بود که واقعا من گم می‌شدم و نمی‌دانستم حال لطفعلی چیست و سیدخیلی کمک می‌کرد؛ با هم گپ می‌زدیم و چون مدت‌ها همکار بودیم، زبان هم‌را خیلی خوب متوجه می‌شدیم. خدا را شکر پروژه مستوران جزو کارهایی بود که در آن با همه عوامل جلو و پشت دوربین از تباط خوبی داشتیم و گروه یکدمت بدون حاشیه‌کار می‌کرد و تلاش همگی ارائه یک کار قابل‌قبول بود.»

در نقش‌های مثبت و منفی همیشه تلاش کردم به نقش یک تم خاکستری اضافه کنم؛ چون معتقدم یک آدم بااصطلاح بد می‌تواند نکات مثبتی هم داشته باشد و برعکس.

این روزها در کدام پروژه سینمایی با تلویزیونی مشغول هستید؟
حدود ۳هفته‌است که مشغول کاری نیستم. منتظر یک فرصت و یک فیلمنامه خوب هستم.

چرا اینقدر کم کارید؟

همه تلاش‌م را می‌کنم که نقش‌هایی را که دوست دارم و می‌توانم با آنها تجربه جدیدی داشته باشم، انتخاب کنم و برای این موضوع تاجایی که زورم برسد سعی می‌کنم ایستادگی کنم.

کفه ترازوی کارنامه حرفه‌ای‌تان به سمت بازی در آثار تلویزیونی است تا سینمایی. دلیلش علاقه‌تان به تلویزیون است؟
سینما یا تلویزیون چندان برایم فرق نمی‌کند. بهتر است بگویم نقش‌هایی که برای کارهای سینمایی پیشنهاد شده کیفیت مورد قبولم را نداشته و ترجیح داده‌ام با کار بهتری در سینما ظاهر شوم.

به جز بازیگری حرفه دیگری دارید؟
خیر.

وقتی مشغول کاری نیستید، روزهایتان را چگونه می‌گذرانید؟
روزهایی که مشغول بازیگری نیستم سعی می‌کنم در خانه بمانم و استراحت کنم. در کنارش در حوزه کارگردانی و فیلمنامه‌نویسی کار می‌کنم. الان هم مشغول انجام پژوهشی در حوزه هنرهای نمایشی هستم. خدا را شکر احوال این روزهایم بدک نیست.

هنر و مطالعه هم در برنامه روزانه‌تان جایگاهی دارند؟

عاشق هنرهای تجسمی و پای‌ثابت‌گاری‌ها و نمایشگاه‌های هنری هستم. به سفر، ورزش شنا و فوتسال و پیاده‌روی بسیار علاقه دارم و مسیرهای نسبتاً کوتاه را حتما پیاده می‌روم.

در حرفه بازیگری چه آرزوهایی دارید؟
مثل همه بازیگران دوست دارم کارنامه پرپاری داشته باشم، برای همین خیلی از پیشنهادها را به‌دلیل کیفیت پایین نمی‌پذیرم؛ چون معتقدم کیفیت حرف اول را می‌زند. دلم می‌خواهد بدها که کارنامه‌ام را مرور می‌کنم سرم بالا باشد و بتوانم به آن افتخار کنم.

حضرت امیر المؤمنین علی؛ زن، یک رحله است نه متولی و سرپرست امور. تو در هر حال با او مدارا کن و با خوش رفتاری، زندگی را در کام خود شیرین نما.

ادان ظهر: ۱۲:۰۹ - غروب آفتاب: ۱۷:۰۴
ادان مغرب: ۱۷:۲۵ - نیمه شب شرعی: ۲۲:۲۵
ادان صبح فردا: ۵:۲۵ - طلوع آفتاب: ۷:۱۵

از خون دل نوشتیم نزدیک دوست نامه
انی رایت دهر من هجرک القیامه
حافظ

www.hamshahrionline.ir
سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سیدکمال فریسی، شماره ۱۴
کدپستی: ۱۹۶۶۶-۴۵۵۶
تهران، صندوق پستی: ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶

چاپ: همشهری
تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰
پدیرش آگهی: ۱۸۱۹

توزیع:
موسسه نشر گستر امروز نوین
تلفن: ۹۱۲۰۴۱۴۲

واحد فنی:
مدیر فنی: حامد دیزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی، گرافیک و صفحه آرایی: محمد محمدی تاش
ویرایش: عکس محمد قاسمی، صفحه خوانی و حرفه‌پیش: همکاران واحد فنی تحریریه

دبیر همشهری: جمعه، پروانه بهرام نژاد
تحریریه: مریم باقرپور، پریسا توری، نیلوفر ذوالفقاری، مهدیه تقوی‌راد
سعدیه مرادی و سحر جعفریان

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سرپرست: دانیال معمار

ما یک شهادتیم

رفته بودند با سردارشان بیعت کردند و بگویند که ۴ سال که هیچ، ۴۰ سال هم بگذرد، این داغ سرد نمی‌شود و ادامه دهنده مکتب و راهش خواهند بود. زن و مرد، پیر و جوان و کودکانی که به عشق حاج قاسم به گلزار شهدای کرمان رفته بودند تا سالروز درگذشت او را گرامی بدارند اما این بار دشمن تاب دیدنشان را نداشت، زائرانش را نشانه گرفت و گلزار شهدای کرمان را غرق در خون کرد و جمعی از هموطنانمان را آسمانی. رویداد غمباری که خشم مردم تهران و شهرهای دیگر کشورمان را برانگیخت و آنها را به خیابان‌ها کشاند و همگی خواستار مجازات عوامل این حادثه و پاسخ قاطع شدند.

دشمنان، این مردم را نشناخته‌اند، مردمی که همیشه در صحنه انقلاب هستند.

بامداد پنجشنبه جمعی از دانشجویان و مردم تهران در محکومیت اقدام تروریستی در میدان فلسطین، تجمع کردند.

همه مردم به عشق حاج قاسم به میدان آمدند و اعلام کردند همچنان پشت نظام، رهبری و انقلاب ایستاده‌اند.

تجمع مردم اصفهان در محکومیت حادثه تروریستی کرمان

همه جا دیار حاج قاسم است؛ ملک سلیمانی، سرزمین شیرمردان و شیرزنانی که در دامان خود سرداران بزرگی را تربیت کرده‌اند که خواب را از چشم همه ستمکاران عالم ربوده.

اما در تبریز هم جمعی از جوانان با روشن کردن شمع روی سنگفرش آرک تبریز، از حمله تروریستی ددمنشانه گلزار شهدای کرمان اعلام انزجار کردند.

تجمع شبانه مردم همدان هم در میدان امام برگزار شد.

دشمنان بدانند این راه هیچ وقت بی‌رهر و نمی‌ماند.

با کرمان همدردیم، آماده نبردیم.

تجمع مردم قم

معماران

ویژه نامه، جمعه ۱۵ دی ۱۴۰۲ - ۸ صفحه

مسیر تهرانی‌ها کوتاه شد

تهرانی‌ها به علت افتتاح‌های ناقص
در ادوار گذشته هر روز مسیر تهران تا اهواز را در قالب
گردش اضافی در بزرگراه‌ها طی می‌کنند

یادداشت‌ها

پرویز سروری
نایب‌رئیس شورای شهر
تهران

اصلاحات ترافیکی بر پایه بررسی‌های کارشناسی

تهران با معضل ترافیک دست به گریبان است و این موضوع قابل انکار نیست. مدیریت شهری در این دوره اهتمام ویژه‌ای برای کاهش این مشکل دارد چرا که ترافیک امروز علاوه بر معضل شهر به دغدغه شهروندان تبدیل شده است که می‌بایست برای برون‌رفت از آن از راهکارهای کارشناسی بهره گرفت. گرچه اجرا و عملیاتی شدن برخی پروژه‌ها زمانبر و پرهزینه است اما قطعاً شیوه‌های کم‌هزینه‌ای هم وجود دارد که می‌تواند ترافیک را تا حدود زیادی کاهش دهد.

یکی از موضوعات کم‌هزینه که قطعاً در حوزه ترافیکی می‌تواند مؤثر باشد و فشارهای ترافیکی را کاهش می‌دهد، اصلاحات هندسی و ترافیکی است. ایجاد دسترسی محلی و احداث دوربرگردان و... اقدامات تأثیرگذاری هستند که هزینه زیادی را به شهرداری وارد نمی‌کند اما ترافیک را کاهش می‌دهد و از سوی دیگر مسیرهای تردد شهروندان در محورهای محلی کوتاه می‌شود بنابراین شاهد کاهش مصرف سوخت و میزان آلایندگی در کلانشهری چون تهران خواهیم بود.

بررسی‌هایی که طی ۲ سال گذشته (در این دوره مدیریت شهری) انجام شده چشمگیر و قابل توجه بوده و براساس وعده‌های داده‌شده قرار است ۷۸۰ کیلومتر از مسافت تردد مردم در تهران کاهش یابد که امیدواریم تا پایان دوره شاهد تحقق این وعده باشیم. نمونه بارز این اقدامات (اصلاحات ترافیکی) را می‌توان در منطقه ۲۲ شاهد بود که با احداث تقاطع‌های غیرهمسطح شهید همدانی و خرازی و ایجاد دسترسی‌های معابر و... حدود ۲۱ کیلومتر از مسیر تردد شهروندان کاهش یافته است.

با نگاهی به این موارد، اقدامات صورت گرفته در دوره ششم، منظم و اصولی و مبتنی بر مطالعات و کارهای کارشناسی و فنی بوده است به همین دلیل امروز شاهد کاهش گردش‌های اضافی در مناطق و محلات هستیم و دیگر نیازی نیست شهروندان برای رسیدن به محل سکونت و کار، مسافت‌های طولانی طی کنند چرا که از طریق احداث یک دوربرگردان یا اصلاح هندسی انجام‌شده، این امر محقق شده است و در کوتاه‌ترین زمان و فاصله می‌تواند از مبدأ به مقصد برسند.

قطعاً در شهری چون تهران که شهروندان به‌طور مستمر و مداوم با مشکل ترافیک دست به گریبان هستند، وجود این اقدامات اصلاحی بزرگ ضروری است و مدیریت شهری نگاه دقیقی به این دغدغه شهروندان داشته و برنامه‌ریزی‌ها هم درست صورت گرفته است.

اقبال شاکری
نماینده مردم تهران در
مجلس شورای اسلامی

باز شدن گره‌های ترافیکی با ساخت تقاطع‌های غیرهمسطح

ساخت تقاطع‌های غیرهمسطح به کنترل و مهار ترافیک کمک می‌کند؛ معتقدم که احداث دوربرگردان‌ها و تقاطع غیرهمسطح موجب باز شدن گره‌های ترافیکی شهر خواهد شد، چرا که زمان شهروندان در ترافیک‌ها بسیار تلف می‌شود و در این میان تأثیر تقاطع‌های غیرهمسطح خیلی بیشتر از دوربرگردان‌ها در بهبود وضعیت ترافیک شهر است و علت اثرگذاری بیشتر نیز این است که به علت فرهنگ ترافیک تهرانی‌ها، مردم از دوربرگردان به صورت یک فضای خیابانی استفاده می‌کنند پس می‌بینیم که به جای اینکه از کنار باند دوربرگردان استفاده کنند از منتهی‌الیه دور می‌زنند و با اینکه دوربرگردان‌ها فشار را از چهارراه‌ها کم می‌کنند، ولی این معضل فرهنگ ترافیکی را هم به همراه دارد و شهروندان در استفاده از دوربرگردان و پیچیدن از تمام خیابان استفاده می‌کنند که در پیک ترافیک مشکلات ترافیکی ایجاد می‌کند، اما تقاطع‌های غیرهمسطح، این مشکل را ندارند، به شدت در کاهش زمان سفر مؤثر هستند و با کاهش زمان سفر هزینه‌های استهلاک خودرو، کاهش مصرف سوخت را نیز به همراه دارد و به این موارد باید بهبود کیفیت هوای تهران را در نتیجه کاهش تردد را نیز اضافه کنیم.

در کنار احداث تقاطع‌های غیرهمسطح می‌توان به عملکرد و کارکرد ترافیک زیرگذرها نیز اشاره کرد؛ یعنی می‌توان به فضاهای زیرسطح نیز همچون پل‌های هوایی، برای مهار ترافیک معابری که دیگر نمی‌توان برای بهبود جریان ترافیک در آنها کاری کرد، به عنوان یک راه‌حل توجه کرد؛ شهرداری تهران می‌تواند در راستای مهار ترافیک، احداث زیرگذر را نیز در کنار تقاطع‌های غیرهمسطح به خصوص در معابر و محل‌هایی که امکان احداث تقاطع غیرهمسطح و روگذر نیست، مورد توجه قرار دهد که زیرگذر گیشا نمونه خوبی در تهران است که با برداشتن پل نایمن و با استفاده از فضاهای زیرسطحی، ترافیک این محدوده کنترل شد.

البته لازم به یادآوری است که اولویت‌بندی ساخت این تقاطع‌های غیرهمسطح و مکان‌یابی درست یکی از اقدامات مهمی است که باید قبل از ساخت انجام شود، آنالیز دقیق تخصصی شود و باید مطالعات میدانی دقیقی صورت گیرد، چرا که کارهای مهم و تأثیرگذاری در پی ساخت این تقاطع‌ها ایجاد می‌شود و باید آنالیز ترافیکی در وهله اول به سمع و نظر اهالی و سکنه برسد و بعد از آن به همه شهروندان اطلاع‌رسانی شود و سابقه ترافیکی، نحوه اجرای پروژه و تأثیر بعد از اجرای تقاطع آنالیز و داده‌ها به اطلاع همه برسد.

عباس شعبانی
معاون هماهنگی و امور
مناطق شهرداری تهران

کاهش ۸ درصدی مصرف بنزین با راه‌حل نوین

آلودگی هوا چالش اصلی تهران و ترافیک، دومین چالش مهم این کلانشهر است و مدیریت شهری در دوره ششم برای هر دو چالش اقدامات مهمی انجام داده است. یکی از کارهای ارزشمند این دوره مدیریت شهری، اصلاح تقاطع‌های غیرهمسطح بود که انجام این کار به کاهش چشمگیر مسیر پیموده شده توسط خودروها، کاهش زمان تردد، کم شدن ترافیک و کاهش آلودگی هوا در محدوده این تقاطع‌ها منجر شده است.

در بررسی‌های میدانی، ۹۸ تقاطع کشف شد که دارای نقص بودند؛ به این معنا که مردم ناچار بودند برای پیدا کردن دوربرگردان، مسیر بیشتری را پیمایند که در نتیجه این کار، هم سوخت بیشتری مصرف می‌کردند و هم باعث افزایش ترافیک می‌شد.

جمع جبری تقاطع‌های ناقص، ما را به رقم چشمگیر ۷۸۲ کیلومتر راه اضافه رساند که در صورت اصلاح، کل مسیر تا عدد ۵۷ کیلومتر کاهش پیدا می‌کرد. به این معنا که با اصلاح این تقاطع‌ها زمان صرف شده برای رسیدن به مقصد و همچنین آلودگی هوا کاهش پیدا می‌کرد.

برای اجرای این طرح ۲۲ تقاطع را به‌طور میدانی بررسی کردیم تا ببینیم مردم چگونه مسیریابی می‌کنند. نتیجه پایش یکی از این تقاطع‌ها نشان داد حدود ۱۸۰۰ ماشین در ساعت از بزرگراه محلاتی تا ۲۰ متری افسری می‌روند و برمی‌گردند تا به بسیج شمال بروند که بی دلیل پیموده می‌شود. در نهایت طبق محاسبات مشخص شد یک میلیون لیتر مصرف سوخت در روز کاهش پیدا می‌کنند. به این موضوع دقت کنید که مصرف سوخت در تهران بیش از ۱۲ میلیون لیتر در روز است. به این معنا که با تکمیل یک زیرساخت عمرانی می‌توانیم مصرف روزانه سوخت را ۸ درصد کاهش دهیم؛ این در حالی است که خودروسازان دنیا برای اینکه مصرف سوخت یک خودرو را نیم‌درصد کاهش دهند سال‌ها تلاش می‌کنند. در این طرح علاوه بر اینکه مصرف سوخت را کاهش دادیم و در نتیجه آن آلودگی را کم کردیم، کاهش مسافت را هم داشتیم که نتیجه آن کاهش ترافیک بود. این طرح، کاهش زمان مصرف شده را نیز به همراه داشت که علاوه بر احترام به وقت شهروندان، زمان رسیدن خودروهای امدادی را نیز کاهش می‌داد. برای اینکه ابعاد گسترده این کار مشخص شود، بهتر است بدانید ۷۸۰ کیلومتر به این معناست که هر ساعت یک‌هزار خودرو از تهران تا ارومیه و از ارومیه به مهاباد بروند و با در نظر گرفتن این موضوع به اقدام مهم و ارزشمند مدیریت شهری برای کاهش آلودگی هوا، صرفه‌جویی در مصرف بنزین و وقت مردم و همچنین کاهش مسافت می‌رسیم.

مجتبی شفיעی
دبیر شورای عالی ترافیک
کشور

پروژه‌های کم‌هزینه و پرفایده

ایجاد دسترسی‌های کامل در شبکه بزرگراهی در محل تقاطع‌های غیرهمسطح، یک ضرورت اولیه است تا کاربران بزرگراه‌ها بتوانند جهت دلخواه را حین رسیدن به تقاطع‌ها انتخاب کنند، ولی در بسیاری از موارد، علت اصلی نقض این ضرورت خصوصاً در حوزه‌های شهری و محقق نشدن دسترسی‌های کامل در تقاطع‌های غیرهمسطح، عدم وجود زمینه‌های اجرایی تامین کامل این دسترسی‌ها از جمله مشکلات تملک اراضی همچون وجود معارض ملکی و یا وجود معارض اجرائی نظیر تاسیسات حساس و شرایط خاص توپوگرافی و... است که در بسیاری موارد این موانع باعث می‌شود کاربران جریان ترافیک مجبور شوند برای دسترسی به یک مسیر خاص، مسیر طولانی‌تری را طی کنند تا به جهت دلخواه خود دسترسی پیدا کنند.

از طرفی در نگاه کلان، رویکرد اولویت‌دار حوزه مدیریت ترافیک شهری باید به سمت «انسان محوری» باشد، ولی مادر عین حال نمی‌توانیم از نواقصی که در خدمات مربوط به تردد خودروها در سطح معابر شهر وجود دارد و می‌تواند وضعیت ترافیک و مصرف سوخت را در شهر بهبود بخشد، غافل شویم.

لذا تمرکز شهرداری تهران روی این پروژه (ساخت تقاطع‌های غیرهمسطح) که از ابتدای دوره مدیریت جدید شهری، آغاز شده، یک پروژه کم‌هزینه و پرفایده است و تأثیر قابل توجهی در وضعیت جریان ترافیکی شبکه معابر شهر و کاهش آلودگی هوا و مصرف سوخت خواهد داشت.

طبیعی است که تکمیل این پروژه، می‌تواند مسافت پیموده شده توسط خودروها برای دسترسی به مقصد مشخص را کاهش دهد و همین موضوع، باعث کاهش بار ترافیکی در محدوده اطراف این تقاطع‌ها می‌شود، به دنبال آن، مصرف سوخت و تبعات زیست‌محیطی حاصل از مصرف سوخت بیشتر در شهر تهران کاهش می‌یابد و این بزرگ‌ترین دستاورد این پروژه است.

برای بسیاری از متخصصان حوزه ترافیک ناگفته پیداست که در پارهای از مواقع برخی از دسترسی‌ها در ساعاتی خاص می‌توانند بعضاً به ضرر شبکه ترافیکی نیز باشند و در مباحث ترافیکی، برخی اوقات دسترسی‌هایی برای مسیرها به جهت سبک ماندن بار ترافیک جریان اصلی باید محدود شوند، ولی این ایجاد محدودیت به هیچ‌وجه یک موضوع کلی و همیشگی نیست که با حذف دسترسی به آن برسیم و در شرایط کلی باید دسترسی‌های کامل برای تقاطع‌های غیرهمسطح بزرگراهی ایجاد شود و در مواقعی خاص که نیازمند کنترل بار ترافیکی در مسیری خاص هستیم، با اعمال کنترل‌های محلی یا کنترل شیب‌راهه (Ramp Metering) یا استفاده از چراغ، عامل انسانی و موانع فیزیکی ثابت یا متحرک، باید این بار ترافیکی را به‌صورت موقت مدیریت کنیم.

ترافیک را دور می‌زنیم

حمایت اعضای پارلمان شهری از پروژه‌های بزرگ اصلاح تقاطع‌های پایتخت

افزایش رضایت شهروندان با کاهش مسیر تردد

علیرضا نادعلی
سخنگوی شورای شهر تهران

مدیریت شهری در دوره فعلی، کار خوبی را آغاز کرده و اصلاح تقاطع‌های غیر همسطحی را که در ادوار گذشته به صورت ناقص به بهره‌برداری رسیده بودند، در دستور کار خود قرار داده است و گردش‌های ترافیکی اضافه را حذف کرده تا مسیر شهروندان کوتاه شود. با اصلاح تقاطع‌های غیر همسطح علاوه بر کاهش مسیر شهروندان، شاهد کاهش بار ترافیک معابر و صرفه‌جویی در وقت شهروندان هستیم همچنین تمام این موارد منجر به کاهش مصرف سوخت شده و برای شهری مانند تهران که روزانه حدود ۱۲ میلیون لیتر بنزین مصرف می‌شود، اصلاح ۹۸ تقاطع غیر همسطح اقدام ارزشمندی است و تمام این موارد منجر به افزایش رضایت شهروندان خواهد شد.

تکمیل تقاطع‌ها در آسال آینده

مهدی جمران
رئیس شورای شهر تهران

تقاطع‌های غیر همسطح در ادوار گذشته ساخته شده اما برای تکمیل شبکه حمل‌ونقل نیاز به تقاطع‌های جدید است که شهرداری تهران احداث آنها را در دستور کار قرار داده است. اکنون شاهد تکمیل تقاطع‌ها و پل‌های شهری و رمپ و لوپ‌هایی هستیم که این اقدامات ترافیکی طول مسیرهای تردد شهری را کاهش می‌دهد. بنابراین در زمان سفر و مصرف بنزین صرفه‌جویی می‌شود و در کاهش ذرات آلاینده هم مؤثر خواهد بود. به هر حال، امیدواریم برنامه‌هایی که مدیریت شهری در این حوزه دارد، با جدیت پیگیری شود و تا آسال آینده شاهد تکمیل تقاطع‌ها و اصلاحات هندسی در پایتخت باشیم.

تسریع دسترسی‌های محلی

سیدمحمد آقامیری
رئیس کمیته
عمران شورای شهر تهران

در حوزه اصلاحات ترافیکی، علاوه بر ایجاد تقاطع‌های غیر همسطح، رفع نواقص دوربرگردان‌ها و رمپ و لوپ که سال‌ها رها شده بود، بر طرف شده است. بهره‌برداری از پل‌های غیر همسطح مانند شهید خرازی و همدانی سبب کوتاه‌شدن مسیر تردد شهروندان شده است. با بهره‌برداری از برخی پروژه‌ها مانند پل تقاطع غیر همسطح نواب و تندگویان، گره ترافیکی در میدان بهمن باز می‌شود و از سوی دیگر دسترسی شهروندان به محورهای محلی تسهیل خواهد شد. نمونه بارز دیگر پل آیت‌الله سعیدی است که موجب اتصال مناطق ۱۲ و ۱۸ شده و اهالی به سهولت و با طی کردن مسافتی کوتاه می‌توانند از امکانات محلات همجوار بهره‌مند شوند. به‌طور کلی، در این دوره مدیریت شهری با تمرکز بر پیگیری پروژه‌های کوچک‌مقیاس ترافیکی تلاش کرد طول مسیرها را به حداقل برساند که قطعاً این امر با رضایتمندی شهروندان همراه بود. با همین کارهای انجام‌شده می‌توان گره ترافیک را باز کرد و شاهد کاهش آلودگی هوا بود.

اصلاحات ترافیکی؛ ضرورت شهر

سیداحمد علوی
رئیس کمیته گردشگری
شورای شهر تهران

به‌طور کلی وقتی جمعیت شهری چون تهران افزایش می‌یابد، طبیعتاً شاهد زیاد شدن خودرو هم خواهیم بود، بنابراین نیاز است به‌صورت علمی تغییراتی در معابر ایجاد شود تا بتوان تردد خودروها را از یک سو و عبور و مرور امن شهروندان را از سوی دیگر تسریع و تسهیل کرد. در شرایط کنونی احداث تقاطع‌های غیر همسطح به‌صورت روگذر یا زیرگذر یک ضرورت است تا بتوان مسیرها را کوتاه و رفت‌وآمد را روان کرد. در کنار این اقدامات که البته هزینه زیادی دارند و زمانبر هستند، انجام کارهایی مانند اصلاحات هندسی از قبیل دوربرگردان و... هم باید پیگیری شود، زیرا از مطالبات شهروندان در محلات است و رفت‌وآمد اهالی در محله‌ها را تسهیل می‌کند. در حقیقت، مدیریت شهری در دوره ششم پیگیری انجام کارهای اساسی و ماندگار در مناطق است تا با تغییر مدیریت از بین نروند و کارها زودگذر نباشند که تا چند سال آینده برای حل مشکلات ترافیکی تدبیر دیگری اتخاذ شود.

پویایی شهر با اجرای پروژه‌ها

جعفر شریبانی
عضو هیأت رئیسه شورای شهر

اهمیت پروژه‌های عمرانی در سطح شهر تهران بر هیچ‌کس پوشیده نیست و این پروژه‌ها باید مورد توجه مدیریت شهری قرار بگیرد و به لحاظ مالی نیز از پروژه‌ها حمایت شود. به‌عنوان نمونه پروژه مربوط به تقاطع غیر همسطح شهید نواب صفوی - شهید تندگویان (دسترسی جنوب تهران به شمال تهران) در حال اجراست که نیازمند توجه بیشتر از سوی مدیریت شهری برای اتمام است. این پروژه و پروژه مربوط به دسترسی بزرگراه شهید آوینی به حرم عبدالعظیم حسنی (ع) در جنوب شهر تهران در حال اجراست که نشان از توجه مدیریت شهری به پروژه‌های عمرانی در جنوب تهران دارد. اجرای چنین پروژه‌های عمرانی در سطح شهر تهران نشانگر پویایی و حرکت رو به جلوی مدیریت شهری است.

زینب زینال‌زاده روزنامه‌نگار

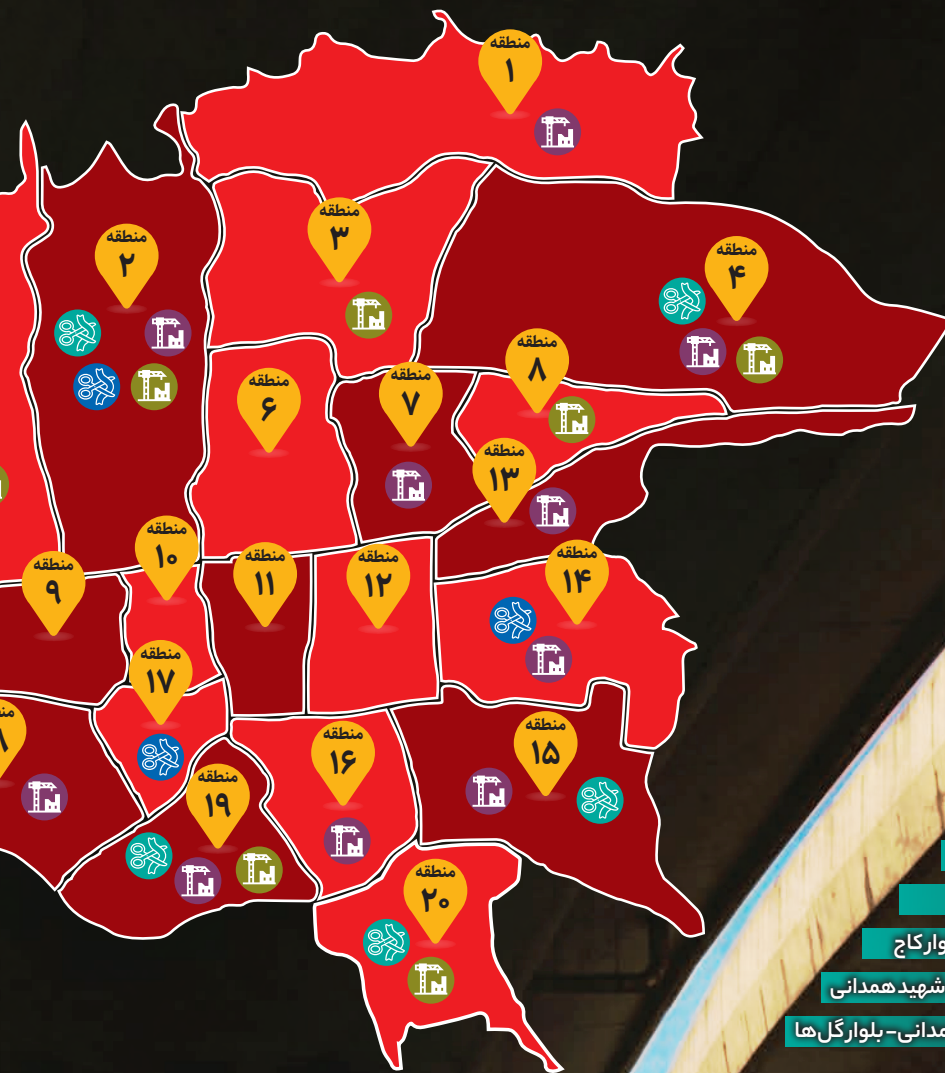
تهران گرفتار ترافیک است و از سوی دیگر با آلودگی هوا دست و پنجه نرم می‌کند؛ ۲۰ معضلی که سال‌هاست پایتخت را احاطه کرده‌اند و تاکنون راهکار برون‌رفت اصولی و اساسی برای حل این دو معضل ارائه نشده است، چراکه علاوه بر شهرداری، نهادها و سازمان‌های دیگری هم در خصوص این دو چالش مسئولیت دارند و نبود مدیریت یکپارچه همان حلقه مفقوده است. در این میان شهرداری بیش از سایر نهادها به این موضوعات توجه داشته و اقدامات ارزشمندی هم انجام داده است. توسعه حمل‌ونقل عمومی یکی از راهکارهاست که می‌تواند سبب کاهش سفرها با خودروهایی شخصی شود. نتیجه این کار حتماً در کاهش بار ترافیک و آلودگی هوا مؤثر خواهد بود. علاوه بر آن، کاهش گردش‌های اضافی و کوتاه‌شدن سفرهای درون‌شهری هم راهکار دیگری است که شهرداری تهران آن را پیگیری می‌کند؛ چراکه در پایتخت به‌ویژه در محورهای بزرگراهی نیاز به اصلاحات هندسی ترافیکی است تا طول مسیر کوتاه شود. احداث دوربرگردان و احداث تقاطع غیر همسطح نمونه همین اقدامات است که می‌تواند با بهره‌برداری از آنها ترافیک را دور زد و گردش‌های اضافی را به حداقل برساند؛ اقداماتی که مورد حمایت اعضای پارلمان شهری بوده و از آن‌ها با عنوان دستاورد ارزشمند این دوره مدیریت شهری یاد می‌کنند.

کاهش ۲۱ کیلومتر از مسیر شهروندان

میثم مظفر
رئیس کمیته بودجه شورای
شهر تهران

شاهد هستیم که مدیریت شهری در این دوره، کوتاه‌شدن مسیرها، جلوگیری از گردش‌های اضافی، بازشدن گره‌های ترافیکی و... را در دستور کار قرار داده و اقداماتی هم مانند احداث دوربرگردان و... انجام داده است. همچنین در ایجاد تقاطع‌های غیر همسطح هم اهتمام ویژه دارد و باید گفت که تلاش شهرداری پایتخت برای اجرای تقاطع‌ها و اصلاح آنها اقدامی مثبت است و با بهره‌برداری از طرح زیرگذر کوهک و راست‌گرد گل‌ها به اعتبار ۱۴۵ میلیارد تومان، مسیر شهروندان نیز به میزان ۲۱ کیلومتر کاهش پیدا می‌کند.

۱۸ تقاطع‌های
افتتاح شده

۲۶ تقاطع‌های
در حال اجرا

۱۵ تقاطع‌های
آتی (سال آینده)

سال ۱۴۰۱ (افتتاح شده)

- منطقه ۲ رمپ راستگرد آیت الله رفسنجانی - بلوار فرحزادی
- منطقه ۴ پل روگذر شهید باقری - خیابان فرجام
- منطقه ۵ ترفیع پل شهید سلیمی جهرمی
- منطقه ۱۵ پل جهتی امام رضا (ع) - شهید نجفی رستگار
- منطقه ۱۵ بزرگراه شهید نجفی رستگار - بزرگراه امام علی (ع)
- منطقه ۱۹ رمپ راستگرد بزرگراه شهید کاظمی به بلوار شکوفه
- منطقه ۱۹ تقاطع باقرشهر
- منطقه ۲۰ دوربرگردان شرق به شرق بزرگراه شهید آوینی
- منطقه ۲۲ تقاطع غیرهمسطح بزرگراه شهید همدانی - بلوار کاج
- منطقه ۲۲ راستگرد شرق به شمال خیابان کرمانشاه - شهید همدانی
- منطقه ۲۲ تقاطع غیرهمسطح بزرگراه شهید همدانی - بلوار گل‌ها

سال ۱۴۰۲ (افتتاح شده)

- منطقه ۲ اجرای عملیات اتصال بلوار شقایق به خیابان ایثارگران (اسپیناس)
- منطقه ۱۴ تقاطع ۴۵متری ابوذر
- منطقه ۱۷،۱۸ اتصال طرفین سعیدی
- منطقه ۱۸ تقاطع غیرهمسطح بزرگراه شهید همدانی R۱۲
- منطقه ۲۲ اجرای عملیات احداث زیرگذر غیرهمسطح بزرگراه شهید همدانی - بلوار کوهک
- منطقه ۲۲ رمپ دوربرگردان تقاطع غیرهمسطح بزرگراه شهید همدانی - بلوار گل‌ها
- منطقه ۲۲ پل شهید مختاری - شهید بروجردی

میانبرهای بزرگراهی

با این پروژه‌ها مسیرها کوتاه‌تر می‌شود

شهرسازی

افتتاح سال ۱۴۰۲ (در حال اجرا)

منطقه ۲ تقاطع بزرگراه‌های شهید همت و شهید چمران

منطقه ۳ دوربرگردان بزرگراه ارتش (شرق بلوار سوهانک)

منطقه ۴ رهپ دسترسی شهید باقری به بزرگراه شهید زین الدین

منطقه ۵ رهپ شمال به غرب تقاطع بزرگراه‌های ستاری و لشکری

منطقه ۵ پل تقاطع دسترسی پارک ارم

منطقه ۸ دوربرگردان بزرگراه شهید باقری خیابان گلبرگ

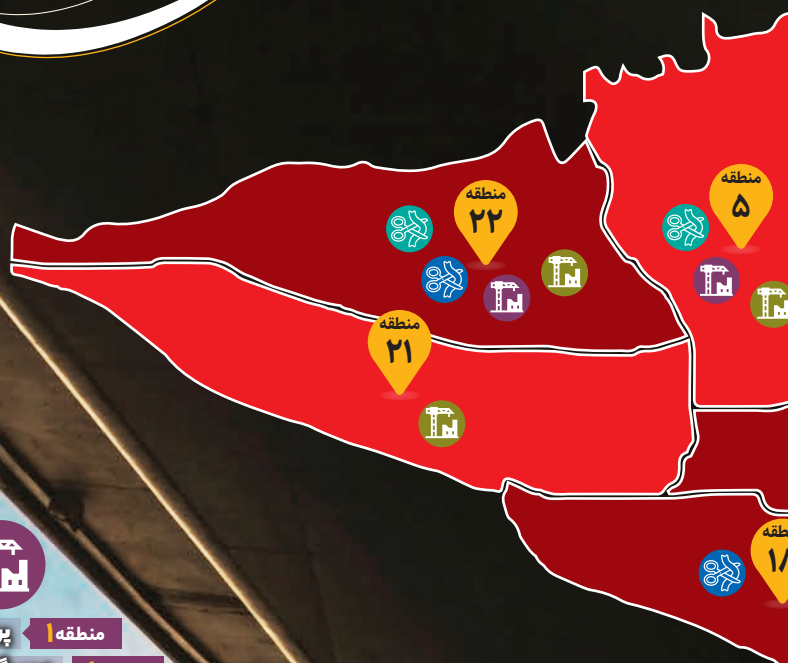
منطقه ۱۶ تقاطع غیرهمسطح شهید نواب- شهید تندگویان

منطقه ۲۰ دسترسی جنوبی حرم حضرت عبدالعظیم به بزرگراه شهید آوینی

منطقه ۲۱ کندروی شهید بزرگراه لشکری- بزرگراه آزادگان

منطقه ۲۱ احداث زیرگذر بزرگراه فتح- باغستان

منطقه ۲۲ دوربرگردان شرق به شرق بزرگراه شهید همدانی R11

افتتاح سال ۱۴۰۳ (در حال اجرا)

منطقه ۱ پروژه شهید افتخاری به بزرگراه امام علی (ع)

منطقه ۱ دوربرگردان بزرگراه ارتش (شرق بلوار شاهد)

مناطق ۱ و ۴ تقاطع غیرهمسطح بزرگراه‌های شهید باقری- شهید بابایی

منطقه ۲ دوربرگردان بزرگراه شهید چمران جنب بوستان گفت‌وگو

منطقه ۴ دوربرگردان جنوب به جنوب بزرگراه شهید باقری با استفاده از زیرگذر ریاس فاطمی

منطقه ۵ تقاطع غیرهمسطح بزرگراه‌های همت و اشرفی اصفهانی

منطقه ۵ تقاطع غیرهمسطح بزرگراه حکیم- بلوار تعاون

منطقه ۵ تقاطع خیابان جنت‌آباد- بزرگراه شهید آبه‌شناسان

منطقه ۷ تکمیل تقاطع میدان سبلان

منطقه ۱۳ تقاطع شهید سلیمانی- شهید یاسینی

مناطق ۱۵، ۱۴ تقاطع غیرهمسطح بزرگراه‌های بسیج- شهید محلاتی

منطقه ۱۸ تقاطع غیرهمسطح بلوارهای الغدیر- معلم

مناطق ۱۹، ۱۶ تقاطع‌های بزرگراه آزادگان

منطقه ۲۲ اتصال بزرگراه شهید خرازی به بزرگراه شهید همدانی S۲۰

شبکه معابر موجود شهر تهران، دارای ظرفیت‌های پنهانی است که می‌توان با شناسایی و بهره‌گیری از آنها برخی از مشکلات موجود را در مقاطع زمانی کوتاه‌مدت و میان‌مدت برطرف کرد. آنگونه که بررسی‌های صورت گرفته روی ۴۴۳ تقاطع غیرهمسطح بزرگراهی در حوزه معاونت فنی و عمرانی شهرداری تهران نشان می‌دهد وجود ۹۸ تقاطع با ۲۴۹ کمبود حرکت گردشگر (ریمپ و لوپ) باعث افزایش سفرهای درون شهری شهروندان تهرانی به میزان بالغ بر ۷۸۷ کیلومتر شده است؛ بنابراین با اصلاحات تقاطع‌های غیرهمسطح، ۷۳۰ کیلومتر از طول این گردشگرهای اضافی با احداث مسیرهای دسترسی یادشده برای همیشه برطرف خواهد شد. همچنین براساس محاسبات صورت گرفته در بازه زمانی ۱۰ ساله حدود ۱۸۰۰ میلیون لیتر در مصرف بنزین هم صرفه‌جویی می‌شود.

فرناز محمدزاده
روزنامه‌نگار

نهضت تکمیل تقاطع‌های پایتخت ادامه دارد

یک میلیون لیتر بنزینی که دود می‌شد

گزارشی از کاهش مسیر تردهای شهروندان با اصلاح تقاطع‌های شهری با چاشنی نوآوری

محمد قربانی
روزنامه‌نگار

از ابتدای دوره جدید مدیریت شهری، معاونت فنی و عمرانی در کنار ساخت ابر پروژه‌هایی همچون ادامه بزرگراه یادگار امام (ره)، شبکه آب‌های سطحی، ساخت بزرگراه شهید بروجرودی و... یکی از اهداف اصلی خود را تکمیل تقاطع‌های غیر همسطح در راستای کاهش زمان تردد شهروندان گذاشت چراکه بررسی کارشناسان حوزه فنی و عمرانی شهرداری تهران نشان داده که بسیاری از تقاطع‌هایی که در سطح شهر داریم به دلایلی گردش‌هایشان هنوز کامل نیست و عمدتاً به علت وجود معارض در زمان اجرای پروژه، تکمیل تقاطع‌ها ناقص باقی مانده است.

تقاطع‌های غیر همسطح یکی از پرکاربردترین موارد طراحی قوس‌ها در راه‌سازی است چراکه این قوس‌ها رابطی برای تبادل‌ها هستند که در نتیجه در تسهیل جریان ترافیک مؤثرند اما عدم تکمیل و ناقص باقی ماندن اجرای پروژه‌های ساخت و تکمیل تقاطع‌های غیر همسطح شاید در نگاه اول هزینه چندانی بر شهروندان عارض نکرده اما بررسی‌ها نشان داد که تهرانی‌ها به علت همین افتتاح‌های ناقص

۷۷۸ کیلومتر مسیر اضافه طی می‌کنند؛ به عبارت ساده‌تر، مردم پایتخت هر روز به اندازه حدودی فاصله تهران تا شهر دهشیر از شهرستان تفت واقع در استان یزد که حدود ۷۸۰ کیلومتر فاصله دارد را

صرفه‌جویی ۸/۱ میلیارد لیتری سوخت در ۱۰ سال

به گزارش روزنامه همشهری، مطالعات انجام‌شده و برآوردهای به‌دست آمده از نتایج تکمیل تقاطع‌های غیر همسطح نشان می‌دهد که ۲۴۹ کمبود اصلاح حرکت مستقیم و گردش در این تقاطع‌های ۹۸ گانه وجود دارد که با تکمیل آنها، بیش از ۷۳۰ کیلومتر از گردش اضافی در شبکه معابر بزرگراهی کاهش پیدا می‌کند که با توجه به کاهش ۷۳۰ کیلومتری گردش‌های اضافی در مسیرهای بزرگراهی شهر تهران و با احتساب یک بازه زمانی ۱۰ ساله، بیش از ۸۰۱ میلیارد لیتر در مصرف سوخت صرفه‌جویی می‌شود.

دقت داشته باشید که اجرای طرح ساخت و تکمیل تقاطع‌های غیر همسطح بیش از هر چیزی موجب ارتقای امنیت شهروندان در تهران می‌شود؛ چراکه با کاهش گردش‌های اضافی، زمان سفر کاهش می‌یابد و شهروندان زودتر می‌توانند به مقصد خود برسند. حالا با در نظر گرفتن این کاهش مسیر و صرفه‌جویی در مصرف سوخت، باید گفت که با احداث این تقاطع‌ها مجموعاً از تولید و ورود بیش از ۱۸ هزار و ۷۷۵ تن ذرات معلق و آلاینده، به هوای شهر تهران جلوگیری می‌شود و در عین حال از انتشار بیش از ۵۷۸ هزار تن مونواکسید کربن، بیش از ۱۹ هزار تن انواع اکسید نیتروژن و بیش از ۲۴۰۰ تن گوگرد پیشگیری می‌شود. پس می‌توان گفت که اجرای طرح ساخت و تکمیل تقاطع‌های غیر همسطح تنها یک پروژه عمرانی نیست، بلکه پروژه‌ای استوار بر ملاحظات توسعه پایدار در بخش‌های مختلف اقتصادی، زیست‌محیطی و سلامت محسوب می‌شود.

خدا حافظی با درزهای الاستومری

ساخت و تکمیل تقاطع‌های غیر همسطح یک اصل است اما نگهداری از آنها نیز بسیار مهم است، به همین دلیل مهندسان و کارشناسان سعی کردند با احصای مشکلات و خطرات احتمالی و پیش‌روی تقاطع‌ها برای حل آنها چاره‌اندیشی کنند، به گونه‌ای که بررسی‌ها نشان داد درزهای انبساط الاستومری تقاطع‌ها، با اینکه درزهای مرسوم است و در عبور و مرور خودروها روی شکاف بین قطعات عرشه بل شرایط بهتری را برای تردد خودروها فراهم می‌کنند و حتی باعث جلوگیری از آسیب ناشی از حرکت‌های انتقالی و چرخشی می‌شوند، اما یکی از باسفته‌های آسبیل تقاطع و بل هاست که بر همین اساس تصمیم گرفته شد تا از روش‌های جدیدی برای مهار و کنترل این مشکل استفاده کنند. به همین دلیل سراغ درزهای انبساط جدیدرفته و به‌صورت پایلوت در بل B9 این درزهای انبساط را که طول عمر بیشتری دارند و برای راکبان سهولت تردد به همراه دارند، نصب کردند تا در صورت موفقیت آمیز بودن این روش، این نوع درزهای انبساط در سایر پروژه‌ها نیز به کار گرفته شود.

در قالب گردش اضافی در بزرگراه‌های تهران طی می‌کنند. لذا برای حل این مشکل و بنا بر برنامه‌ریزی مدیریت شهری مقرر شد این ۷۷۸ کیلومتر مسیر اضافه با ساخت تقاطع‌های غیر همسطح تبدیل به ۵۷۷ کیلومتر مسیر شود، یعنی با اصلاح تقاطع‌ها، ۷۳۰ کیلومتر راه مردم کوتاه می‌شود. شاید نمونه موفق این کاهش گردش بزرگراهی، اصلاح کمربندی جنوب تهران باشد که از آبیگ قزوین آغاز می‌شود و به انتهای ضلع جنوب فرودگاه امام خمینی (ره) می‌رسد که با اصلاح صورت گرفته، ۳۰ کیلومتر راه کوتاه‌تر شد. کوتاه شدن مسیری که حالا شهرداری تهران برای دستیابی به کاهش ۷۷۸ کیلومتر از مسیر بزرگراهی خیز برداشته است. اما راه، راه سخت و ناهمواری است چراکه پروژه‌ها در سطح شهر فعال هستند و حالا باید یک یادو گردش اجرا شده را تکمیل کرد که قطعاً اجرای این پروژه‌ها موجب تحمیل سختی‌های کوتاه‌مدت به شهروندان می‌شود و به دلیل ملاحظات ترافیکی، مدیران فنی و عمرانی مجبور شدند تا نسبت به اولویت‌بندی ساخت و تکمیل تقاطع‌های غیر همسطح اقدام کنند و بر همین اساس ساخت ۹۸ تقاطع به تصویب رسید که سال گذشته ۱۱ مورد از این تقاطع‌ها تکمیل شد و در اختیار همشهروندان قرار گرفت و در سال جاری نیز هدف گذاری ساخت و تکمیل ۱۸ تقاطع در دستور کار قرار

نقوش معماری ایرانی-اسلامی روی قالب‌های جدید تقاطع‌ها

اما کوتاه کردن مسیر مردم با حذف گردش‌های اضافی و در نتیجه کاهش زمان تردد و آلودگی، تنها دستاورد این تقاطع‌های غیر همسطح نیست بلکه مدیران شهری با توجه به استقبال شهروندان و تأثیر این تقاطع‌ها، سعی کردند که از ظرفیت موجود در راستای معرفی و اعتلای فرهنگ و معماری ایرانی-اسلامی استفاده کنند به گونه‌ای که طراحی سازه‌ها بر اساس معماری ایرانی-اسلامی در دستور کار قرار گرفته و سعی شده تا به سمتی بروند که از نماها و جداره‌های جدید با رویکرد ایرانی-اسلامی استفاده شود که بر اساس پیگیری‌ها مشخص شد که مقرر شده در پروژه‌های جدید و نه قدیمی، طرح‌های نهایی شده که به سازمان مهندسی و عمران ابلاغ شده، به کار گرفته شود که در حال حاضر طرح‌ها در مرحله ساخت قالب‌های جدید هستند تا همشهروندان در تقاطع‌های جدید با پروژه‌های زیبایی مواجه شوند.

یک تیر و ۳ نشان

حق بین: با اصلاح ۹۸ تقاطع غیر همسطح، علاوه بر کاهش ترافیک و صرفه جویی در وقت شهروندان، شاهد کاهش آلودگی هوا نیز خواهیم بود

بزرگراه‌ها، پل‌ها و سایر سازه‌های ترافیکی همانند بسیاری از ساخته‌های دست بشر، متناسب با نیازها و مقتضیات زمان خود احداث می‌شوند. اگرچه مطالعات مربوط به پیدایش و تعریف یک پروژه، مجموعه عملکردهای آن در رابطه با چشم‌انداز تحولات آتی یک جامعه را در بر می‌گیرد، اما نمی‌توان انتظار داشت یک پل یا بزرگراه در تمام سال‌هایی که به لحاظ فنی شرایط سرویس دهی مناسبی دارد، به لحاظ ترافیکی نیز پاسخگوی تمام نیازهای روزافزون حمل‌ونقلی باشد. بر همین اساس معاونت فنی و عمرانی شهرداری تهران مجموعه تقاطع‌های غیر همسطح، مسیرهای دسترسی و رمپ و لوپ‌هایی که طی سنوات گذشته در شبکه‌های بزرگراه‌ها احداث شده‌اند، را زیر ذره‌بین قرار داد، تا به واسطه اقدامات عمرانی، کارکرد ترافیکی مناسب‌تری پیدا کنند. تمام این زیرساخت‌ها چه آن‌ها که از روز نخست دچار نواقصی از حیث طرح یا اجرا بوده‌اند و چه آن‌ها که بر اثر تغییر شرایط بهره‌برداری نیازمند اعمال اصلاحات هندسی یا اقدامات عمرانی شده‌اند، در دایره این مطالعه دقیق و همه‌جانبه قرار گرفته‌اند تا پیش از پیش با شرایط ترافیکی جدید تطابق یابند. در همین رابطه با معاون فنی و عمرانی شهرداری گفت‌وگو کرده‌ایم. هادی حق‌بین به تشریح اصلاح تقاطع‌های غیر همسطح در شهر تهران پرداخت و از کاهش مسیر شهروندان و ترافیک خبر داد.

فرناز محمدزاده

روزنامه‌نگار

روش‌های نوین برف‌زدایی به جای نمک و ماسه در بارش‌ها

سال‌هاست در زمان بارش برف، برای جلوگیری از یخ‌زدن معابر و در پی آن گرفتار نشدن خودروها، شهرداری‌ها از روش سنتی و همیشگی پاشیدن نمک و ماسه استفاده می‌کنند؛ چراکه نمک می‌تواند نحوه مخلوط شدن لایه‌های آب را تغییر دهد و مانع از یخ‌زدن معابر و جاده‌ها شود. این نمک‌هایی که در سطح معابر در زمان بارندگی ریخته می‌شود، شبیه نمک خوراکی اما درشت‌تر هستند و از سدیم و کلرید تشکیل شده‌اند و به سرعت روی سطح معابر حل می‌شود اما کلرید را بر جای می‌گذارد که از طریق رواناب‌ها و نشت آب، وارد منابع آبی اطراف می‌شود. اما فارغ از تأثیرات مخرب زیست‌محیطی، نمک میانه خوبی با سازه‌های عمرانی ندارد چراکه ادامه این فرایند می‌تواند موجب ایجاد ترک در بتن، خوردگی قطعات فولادی در بخش‌های مختلف زیرسازه و حتی ایجاد گرفتگی در سیستم‌های زهکش پل‌ها شود که در بلندمدت می‌تواند آثار مخربی داشته باشد.

حالا در این میان پل‌ها به واسطه شیب موجود در شیب‌راه‌های ورودی و خروجی، بیشتر مستعد لغزندگی در زمان بارش برف هستند، پس احتمال کندی حرکت و تصادف و در نتیجه، انسداد مسیر پل‌ها و معابر منتهی به آن‌ها در شرایط بارندگی وجود دارد. همچنین پل‌ها به واسطه اجزای بتنی و فلزی‌ای که دارند در صورت استفاده از شن و نمک در عملیات برف‌زدایی آسیب‌پذیرتر می‌شوند پس اتخاذ روش‌های نوین برف‌زدایی در این نوع معابر یک الزام است.

به همین دلایل مهندسان فنی تصمیم گرفتند که با اتکا به تجربه جهانی، راه‌حلی را برای مهار این مشکل پیدا کنند که نتایج بررسی‌ها آن‌ها را به استفاده از مایع «استات منیزیم» راهنمایی کرد؛ چراکه این محلول ذوب‌کننده برف و یخ است که می‌توان به جای نمک و شن در پروژه استفاده کرد.

بنابراین برای نخستین بار در کلانشهر تهران، پل B9 در بزرگراه ارتش در شمال تهران که بیشتر مستعد برف است و یک دوربرگردان غیر همسطح است، انتخاب شد تا این تکنولوژی جدید روی آن آزمایش شود که در طول پروژه لوله‌کشی‌هایی انجام شده و قرار است هم‌زمان با برودت هوا و بارش برف، سنسورهای این پروژه از طریق دستگاه PLC یا تابلو فرمانی که دارد، هم دما و هم رطوبت را بسنجد و در صورت بارش برف از طریق پاشش مایع «استات منیزیم»، معابر را از شر یخ‌زدگی نجات دهد، البته مقرر شده که پل B10 که آن هم در بزرگراه ارتش واقع شده از طریق گرمایش از کف، تجهیز شود تا مهندسان و متخصصان بررسی‌های لازم را در مورد میزان موفقیت آمیز بودن این دو پروژه بررسی کنند.

البته استفاده از این تکنولوژی و امکان تسری به سایر پل‌ها شاید سه‌والی در مورد منابع مالی اجرای این تکنولوژی به ذهن متبادر کند اما به یاد داشته باشید که بر اساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته برای اجرای طرح پاشش مایع استات منیزیم حدود ۳ تا ۵ میلیارد تومان پیش‌بینی هزینه شده که در درازمدت عدد قابل توجهی نیست؛ ضمن اینکه هم آسفالت و هم جدول پل‌ها از شر نمک حفظ می‌شود.

آقای حق‌بین در ابتدا درباره اهمیت و ضرورت اصلاح

تقاطع‌های غیر همسطح توضیح دهید.

آلودگی هوا و ترافیک، ۲ چالش اصلی تهران هستند. مدیریت جدید شهری در دوره فعلی برای این دو معضل برنامه‌ریزی‌های متعددی داشته است. معاونت حمل‌ونقل و ترافیک، معاونت خدمات شهری و محیط‌زیست و سایر بخش‌های شهرداری نسبت به این موضوع ورود کرده تا برای این دو معضل فکری کنند، اما معاونت فنی و عمرانی که وظیفه کارهای زیرساختی را بر عهده دارد، برای کمک به حل این دو معضل وارد میدان شده است. جلسات و بررسی‌های جامعی را در راستای تکمیل بودن شبکه بزرگراهی برگزار کردیم. در ۵ ماه ابتدای آغاز به کار مدیریت شهری ششم برای این موضوع برنامه‌ریزی جدی شد تا در کنار تکمیل ۴۴ کلان پروژه عمرانی، تقاطع‌هایی که نیاز به اصلاح دارند را شناسایی کنیم. ۹۸ تقاطع پس از بررسی‌های اولیه شناسایی شدند و مشخص شد با شرایط موجود در این تقاطع‌ها مردم هم سوخت بیشتری مصرف می‌کنند و هم گردش‌های اضافه و به‌دنبال آن ترافیک بیشتری متحمل می‌شوند. وضعیت این تقاطع‌ها باعث شده تا ۷۳۰ کیلومتر راه اضافه در طول روز طی شود که با اصلاح آن، این میزان مسافت به ۵۷ کیلومتر خواهد رسید. اگر این تقاطع‌ها اصلاح شود، مردم کمتر وقتشان هدر می‌شود و امیدواریم که شاهد کاهش بار ترافیکی معابر باشیم. طی بررسی‌های صورت گرفته، کارشناسان ما در ۲۰ تقاطع، حضور میدانی داشتند و محاسبه کردند که در هر تقاطع حدود ۱۸۰۰ خودرو در هر ساعت تردد می‌کنند که با این حساب دقیقه‌ای ۳۰ خودرو می‌شود. وقتی تقاطع‌ها گردش کامل ندارند، مسیر شهروندان طولانی‌تر شده تا از تقاطع‌های بعدی یا سایر معابر تردد کنند که باعث افزایش ترافیک معابر، افزایش مصرف سوخت و در نهایت افزایش آلودگی هوا می‌شود. به همین جهت با تکمیل تقاطع‌ها، حدود یک میلیون لیتر کاهش سوخت در روز را خواهیم داشت.

چه تعداد تقاطع را تاکنون اصلاح کرده‌اید؟

برای تکمیل و اصلاح تقاطع‌ها اولویت ما پروژه‌های نیمه‌تمام و نیمه اجرا شده به جهت گردش‌های ترافیکی بود؛ بر همین اساس تقاطع‌هایی که به لحاظ ترافیکی ناقص بود، را در دستور کار قرار دادیم و در کنار آن تکمیل و احداث تقاطع‌هایی که بر اساس طرح جامع شهر باید انجام می‌شد، در برنامه اجرایی ما قرار گرفت. بر اساس احکام برنامه چهارم، باید ۹۸ تقاطع را در طول ۴ سال اجرا کنیم، از این جهت با برنامه‌ریزی و توزیع مناسب در تمامی مناطق ۲۲ گانه و با اولویت‌هایی که بررسی شد پروژه‌ها وارد فاز اجرا شدند. از اواخر سال ۱۴۰۰ تا پایان سال ۱۴۰۱، ۱۱ تقاطع و از ابتدای سال جاری تاکنون ۷ تقاطع از ۱۸ تقاطعی که در نظر داشتیم، اجرا و افتتاح شده است. ۱۸ پروژه‌های دیگری را در تقاطع‌ها در نظر داریم که در دست اجراست، اما افتتاح و بهره‌برداری از آن‌ها برای سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ خواهد بود.

برای هر یک از این اصلاح تقاطع‌ها چه میزان

اعتبار لازم است؟

پروژه‌ها در چند بخش هزینه می‌شود؛ بخش اول بودجه اجرای پروژه است و بخش دوم رفع معارضین تأسیساتی و ملکی است. در بخش املاک اعتبار مورد نیاز در حوزه سازه‌ها املاک شهرداری هزینه می‌شود و بر اساس کارشناسی‌ها و ارزیابی‌های روز در این مورد اعتبار اختصاص می‌یابد. در بحث معارضین تأسیساتی نیز حین اجرا این هزینه‌ها برآورد خواهد شد و پروژه به پروژه این هزینه محاسبه شده که متفاوت است. برای ۱۱ تقاطع ۱۴۰۱ و ۱۸ تقاطع ۱۴۰۲

هزینه اجرای پروژه‌ها به‌روز محاسبه شده و اعداد متنوعی دارند. معمولاً به لحاظ ابعاد، طول، عرض، احجام و مشخصات هر پروژه متفاوت است و بین ۰.۶ میلیارد تا ۳.۵ میلیارد تومان هزینه اجرای پروژه‌هاست. همچنین در انتخاب پروژه‌ها اثرگذاری کار مهم‌تر از ابعاد پروژه بوده است. در واقع برای پروژه‌های کوچک‌مقیاس بین ۵۰ تا ۷۰ میلیارد تومان و برای پروژه‌های بزرگ‌مقیاس مانند نواب - تندگویان که در واقع تکمیل تقاطع نبوده، بلکه احداث تقاطع غیر همسطح ۳ سطحی است، حدود ۳۰۰ میلیارد تومان هزینه برآورد شده و دلیل آن وجود معارضین متعدد نیز است.

در صحبت‌های خود به صرفه جویی یک میلیون لیتر بنزین اشاره کردید، از دولت سهمی را بابت این صرفه جویی سوخت دریافت خواهید کرد؟

طبق قانون قطعاً این اتفاق باید رخ دهد؛ بر همین اساس با شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت مکانباتی انجام شده و مستندات را ارائه کردیم که هر یک از تقاطع‌های ما که منجر به کاهش مسیر شده چه میزان مصرف سوخت را کاهش می‌دهند، اما تا این لحظه متأسفانه مبالغی برای آن دریافت نشده است. مدیریت شهری با وجود این موضوع، اجرای پروژه‌ها را دنبال خواهد کرد؛ چراکه اولویت شهرداری، سلامت و رضایت شهروندان است؛ به هر حال امیدواریم در آینده این مبالغ را دریافت کنیم.

برای سال آینده چه تعداد تقاطع را در نظر دارید که اجرا

کنید؟

برخی از اقدامات سال آینده را از امسال عملیاتی خواهیم کرد تا در سال ۱۴۰۳ نیز افتتاح تقاطع‌ها را به‌صورت مستمر داشته باشیم. مطالعات جدید و معارضین سایر پروژه‌ها نیز در سال آینده انجام خواهد شد. اما به‌طور کلی برای سال آینده ۳۰ تقاطع را در دستور کار خواهیم داشت که بخشی از آن امسال وارد اجرایی شده و از اواخر اردیبهشت‌ماه بهره‌برداری‌ها آغاز خواهد شد.

برنامه چهارم توسعه شهر به چه صورتی برای اصلاح

تقاطع‌های غیر همسطح برنامه‌ریزی کرده‌است؟

در برنامه چهارم مشخصاً این ۹۸ تقاطع با سهم سال مشخص شده است؛ در سال اول ۱۱ تقاطع، سال دوم ۲۷ تقاطع، سال سوم ۳۰ تقاطع و سال چهارم نیز ۳۰ تقاطع تعیین شده که سال اول محقق شده و سال دوم نیز ۱۸ تقاطع را هدف گذاری کردیم. علت اینکه با تحقق برنامه چهارم فاصله داریم، این است که وجود معارضین ملکی و تأسیساتی از سنوات گذشته در این تقاطع‌ها باعث شده تا گردش‌ها ناقص بماند. در واقع بخش سخت اجرای پروژه‌های باقی‌مانده رفع این معارضین است که مشکلات خود را دارند. علاوه بر این باید متناسب با برنامه چهارم، بودجه و اعتبارات لازم هم پیش‌بینی شود. در واقع ۲۷ تقاطع تعیین شده برای سال ۱۴۰۲ نیاز به دوبار بودجه موجود دارد که بر این اساس اصلاحیه آن را به شورا تقدیم کردیم، اگر بتوانند این اعتبار را تخصیص دهند ۲۳ تقاطع را اصلاح خواهیم کرد. این پروژه‌ها به‌شدت برای شهروندان اثرگذار است؛ به‌عنوان مثال پروژه R12 در منطقه ۲۲ حدود ۸.۶ کیلومتر از مسیر ساکنان شهرک ۸۰۰ واحدی شهید خرازی را کاهش داده است.

اتصال به محلات با اصلاح ترافیکی

تقاطع‌های غیرهمسطح مسیر عبور خودروها را در اطراف و حاشیه شهرهای بزرگ کمتر می‌کنند

وقتی شهرها بزرگ می‌شوند و رفت‌وآمد در حومه و درون آنها بیشتر می‌شود باید تقاطع‌های غیرهمسطح بیشتری ساخته شود تا رانندگان بتوانند بدون توقف پشت چراغ قرمز، از بزرگراه‌ها بگذرند. ساخت این تقاطع‌ها از یک طرف مانع تشکیل ترافیک شدید می‌شود و از طرف دیگر مسیر خودروها را کوتاه می‌کند تا ناچار به طی کردن مسیر طولانی نشوند. در برخی شهرهای دنیا با ساخت تقاطع‌های غیرهمسطح، ترافیک تعدادی از جاده‌های حاشیه‌ای قدیمی به این تقاطع‌ها منتقل شده و از این راه مسافت مورد نیاز برای رسیدن از مبدا به مقصد کاهش یافته است.

محمد سرابی
روزنامه‌نگار

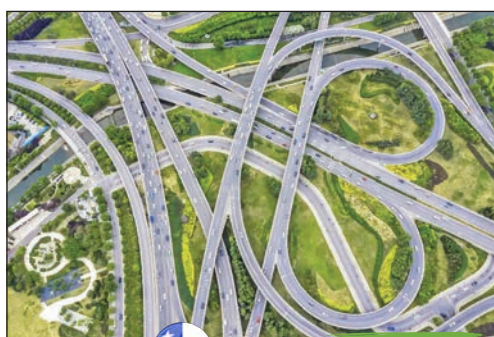

۵۰ دقیقه

مالزی

بزرگراه مرتفع سوکی سال‌ها قبل در کوالالامپور ساخته شده است. بخش اصلی این بزرگراه که ۲۴ کیلومتر طول دارد از ۱۱ سال قبل به بهره‌برداری رسیده است و خودروها با پرداخت عوارض می‌توانند وارد آن شوند تا از ۱۴ خروجی و ورودی آن استفاده کنند. بزرگراه سوکی به ۶۰ منطقه مسکونی دسترسی دارد و به جاده‌های اصلی کوالالامپور وصل می‌شود، اما ورود و خروج به سوکی نیازمند طی کردن مسیر طولانی در این ۱۴ جاده حاشیه‌ای بود. تابستان امسال فاز اصلاحی این بزرگراه افتتاح شد که بین ۲ بخش سری پتالینگ و بوکیت جلیل قرار دارد. قبلاً مسافران بین این دو بخش باید از جاده کمربندی میانی عبور می‌کردند. عبور از این مسیر با توجه به ورودی و خروجی‌ها به مناطق مسکونی اطراف، حدود ۷۵ دقیقه طول می‌کشید، اما با ساخت بخش اصلاحی زمان عبور از بزرگراه به ۲۵ دقیقه کاهش پیدا کرد.

۱۶ کیلومتر

چین

تقاطع هوانگجوان در جنوب غربی چین ۳ بزرگراه را به هم وصل می‌کند و ۵ سطح عبور مختلف را با ۲۰ رمپ به هم اتصال می‌بخشد. اگر رانندگان در این تقاطع اشتباه کنند و وارد مسیر نادرست شوند باید حداقل یک کیلومتر را طی کنند تا دوباره به مسیر اصلی برگردند، اما این مشکل زیاد اتفاق نمی‌افتد. ساخت این پل در سال ۲۰۰۹ شروع شد و در ۲۰۱۷ به بهره‌برداری رسید. قبل از ساختن این پل، خودروها ناچار از طی کردن مسیرهای متعددی در حاشیه شهر بودند که مجموع آن به ۱۶ کیلومتر می‌رسید. پروژه بزرگ هوانگجوان باعث شده است که خودروها با گردش در این تقاطع، از طی مسیر طولانی آسوده شوند. وقتی این تقاطع به بهره‌برداری رسید در شبکه‌های اجتماعی گفته می‌شد که «می‌توانید وارد شوید اما نمی‌توانید خارج شوید» اما گذشت زمان نشان داد که راننده‌ها به تدریج مسیرهای خود را پیدا کرده‌اند.

۲٫۸ کیلومتر

آلمان

ایجاد یک تقاطع جدید بین شهر کارلسروهه و کارلسباد در آلمان مسافت لازم برای طی کردن این مسیر را ۲٫۸ کیلومتر کاهش می‌دهد. این پروژه که از یک سال قبل شروع شده در نقطه پرترددی قرار گرفته است که یکی از راه‌های ترانزیتی شرق و غرب اروپا به شمار می‌رود و روزانه ۱۱۰ هزار وسیله نقلیه از آن می‌گذرند. عبور کامیون‌ها و خودروهای سنگین در میان خودروهای سواری یکی از مشکلات مسیر است. همزمان با ساخت تقاطع قرار است عرض بزرگراه هم افزایش پیدا کند و حاشیه آن به لاین‌های ورودی اضافه شود. حسگرها، دوربین‌ها و ابزارهای الکترونیک متعددی در این تقاطع نصب می‌شوند تا جریان ترافیک آن، هر لحظه قابل کنترل باشد. پروژه ایمن‌سازی و هوشمندسازی بزرگراه‌ها با استفاده از فناوری‌های جدید انجام می‌شود و هر ۵ سال مورد ارزیابی جدید قرار می‌گیرد.

بدون چراغ قرمز

تقاطع‌هایی که در شمال شرقی شهر سنت آنتونیو ایالت تگزاس ساخته شده بود باید رفت‌وآمد در شهر را ساده‌تر می‌کرد، اما راننده‌هایی که می‌خواستند از این مسیر به بزرگراه آستین و به بزرگراه هروری‌ورباخ بروند باید ساعت‌های زیادی را پشت چراغ‌قرمزهای اطراف می‌ماندند و عابران پیاده هم هنگام عبور از خطوط عابر نگران برخورد با خودروهایی بودند که قصد داشتند زودتر وارد بزرگراه شوند. بعد از ۳ سال این مشکل با ساخت مسیر جدیدی رفع شد و حالا هم مشکل معطلی پشت چراغ قرمز رفع شده است و هم عابران نیازی به عبور از سطح سواره‌رو ندارند. تقاطع‌های موسوم به «تک نقطه‌ای» از اتصال یک بزرگراه وسیع و یک بزرگراه کوچک‌تر ساخته می‌شوند که شامل عرشه وسیعی در بالای زیرگذر است و همه مسیرهای آن با هم ارتباط دارد. این نوع تقاطع‌ها از سال‌های ۱۹۷۰ در شهرهای آمریکا ساخته می‌شدند. تقاطع سنت آنتونیو از سال ۲۰۲۰ اصلاح شد و هزینه ساخت آن با استفاده از انتشار اوراق قرضه در سال ۲۰۱۷ تأمین شد. این تقاطع دارای مسیرهای گردش به راست بود، ولی گردش به چپ نیازمند طی کردن مسیرهای طولانی بود که در پروژه اصلاحی اخیر این مشکل هم حل شد. اکنون خودروها در پشت چراغ‌قرمزهای اطراف بزرگراه معطل نمی‌شوند. مسیرهایی برای دوچرخه‌سواران هم در این تقاطع پیش‌بینی شده است.

بازسازی تقاطع‌های قدیمی

ساخت تقاطع‌های بزرگ از نیمه قرن بیستم شروع شد و حالا هم تعداد خودروها بیشتر و هم بعضی از پل‌ها فرسوده شده‌اند که در نتیجه روندی از بازسازی و نوسازی این سازه‌های بزرگ به جریان افتاده است. این رویکرد بیشتر از همه در آمریکای شمالی دیده می‌شود.

۹۱
پل قدیمی

در شهر اوکلاهاما سیتی یک تقاطع قدیمی که در سال ۱۹۶۰ ساخته شده بود نیاز به نوسازی دارد. پروژه شروع شده اما ممکن است برای مدت ۲ سال ترافیک اطراف را با کندی روبه‌رو کند. مجموعه ۹ پل تخریب و بعضی از آنها دوباره ساخته خواهند شد و نزدیک ۹ کیلومتر از مسیر بزرگراهی تحت تأثیر آن قرار می‌گیرد. در سمت دیگر این بزرگراه شهر میدوست سیتی قرار دارد. برای حل

ساخت در حال زنده

جاده کمربندی شهر گرینزبورو ایالت کارولینای شمالی از ۷۰ سال قبل تک‌تکه ساخته شده است، اما حالا و با ایجاد یک تقاطع این جاده به شکل یک حلقه کامل درآمده است. این تقاطع و خیابان‌های متصل به آن حدود ۴ کیلومتر طول دارد و ۴۵ جاده کمربندی ۱۶ لاینی را به هم وصل می‌کند. گلا دیس رابینسون، سناتور ایالتی درباره این تقاطع گفت: «تقاطع‌های قبلی مسیر برای رانندگی سخت بود؛ زیرا کسی مطمئن نبود که کدام رمپ و لوپ را باید انتخاب کند.» جاده کمربندی این شهر حدود ۴۵ کیلومتر طول دارد. ساخت این قسمت از جاده کمربندی باعث اعتراض بعضی از ساکنان اطراف آن شد که می‌گفتند جریان

مشکل ترافیک بین این دو شهر باید عرض پل‌ها را افزایش داد. قرار است این عریض‌سازی به اندازه‌ای انجام شود که نیازهای احتمالی چند دهه آینده را هم برطرف کند. این پروژه با کمک مالی دولتی که در سال ۲۰۲۱ تصویب شده بود و هم‌منظور همکاری مدیریت آشهر اوکلاهاما و میدوست انجام می‌گیرد. در طول ساخت بعضی از مسیرها روزانه باز هستند، اما شب‌ها به یک لاین محدود می‌شوند.

آب‌های سطحی تغییر کرده و سیل به سمت املاک آنها منحرف می‌شود. مزایای ساخت تقاطع جدید آنقدر زیاد بود که این شکایات نتوانست مانع از ادامه پروژه شود و تعدادی از خانه‌های اطراف هم در سال ۲۰۱۵ برای ساخت تقاطع تخریب شدند. ساخت مجموعه تقاطع و بزرگراه‌های اطراف آن نزدیک ۲ دهه طول کشید و نقطه اوج آن در سال ۲۰۱۵ بود که ستون‌های بتنی پل‌ها نصب و اراضی اطراف خاکبرداری و خاک‌ریزی شدند. در بخشی از زمین‌های اطراف بزرگراه نیز درخت‌ها قطع و زمین صاف شد. فعالیت کارگران و ماشین‌آلات راهسازی در حالی ادامه داشت که خودروها هم در کنار آنها در حال رفت‌وآمد بودند.